

20 Amerikancev utonilo pri torpediranju parnika.

Mestne novice.

V nedeljo praznujemo obletnico praznika proglašenja ameriške neodvisnosti. Pomenljiv dan za Slovence.

—Skoro bo preteklo 140 let, odkar so svobodoljubni Amerikanci na dan 4. julija proglasili Zjed. države za neodvisne in svobodne ter prepovedali vsakemu kralju ali cesarju iz Evrope vmešavati se v ameriške zadeve. Dan 4. julija se praznuje po vesoljnih Zjed. državah kot spominski dan na proglasitev ameriške svobode. Trpeli in klanjali so se Amerikanci v tujem jarmu, odvisni so bili od tirana cesarja, ki jim je nakladal nepravilne davke in jih zlorabljal. Združili so se, duh svobode jih je prešinil, složno so si podali roke in proglasili so se svobodne, dasi jim je tedaj pretila najmočnejša evropska država. Po junaškem osvobodilnem boju so ustanovili svojo lastno državo, naredili ustavo, in danes stoji Zjed. države, kar se tiče politične svobode in svobode govora in časopisja brez primere v moderni civilizaciji.

Dan 4. julija letos bi moral biti tudi nam Jugoslovonom, Srbom, Hrvatim in Slovencem kot znamenit dan boljše bodočnosti. Jugoslovansko zborovanje v Chicagu meseca marca je po vzgledu ameriških prvoboriteljev za svobodo, proglasil evropske, posebno avstrijskega vladarja, kot tirana, ki ni zmogel in upravičen vladati Slovanom, katere je zatiral in spravil v suženjstvo, in zato si Jugoslovani prizadevajo, da ustanove svojo lastno državo, neodvisno od avstrijskega tirana, kjer bodejo na svoji zemlji svoji svobodni gospodarji. Dan 4. julija nas spominja na to. Mala peščica Amerikancev se je zoperstavila tedanjemu svetovnemu nasilju tuje vlade, in prošinjeli od duha svobode, so amagali. Istotako želimo kot svobodni ameriški državljani, da zasine tudi našemu narodu dan svobode, dan prostosti, in neodvisnosti, da ne bo naš narod več suženj drugih, pač pa samostojen, neodvisen. Naj bi se letošnji 4. julij globoko utisnil v spomin naših rojakov; upanje imamo, da bode naš narod praznoval 4. julija prihodnjega leta v drugih razmerah kot danes, ko je na stotisoče narodnih sinov že izkrvavelo na bojišču za pustolovca, tirana, lopova Franca Josipa. Naj pogine, naj živi svoboda!

—V nedeljo, 4. julija, se vrši v Gordonu parku "Ljudski Tabor" vseh slovenskih društev, ko se vrši 500 letnica, odkar so avstrijski fanatiki umorili uzornega, češkega rodoljuba Jan Husa, katerega so živega na grmadi sežgali. Dolžnost vsakega Slovana in Slovanke je, da je prisoten pri tej slavnosti. Spomin na Jan Husa je svet vsakemu Slovanu, kajti on je simbol borca za slovensko svobodo, predpoda vstajenja Slovanov. Radši svoje liberalne odkritostnosti verojzgovodanju, radi svojih narodnih misli, je bil Jan Husa pred 500 leti v Kostnici obsojen in od avstrijske duhovske in posvetne gospode zažgan na grmadi. Ves češki narod je tedaj žaloval in žaluje še danes. Z njimi vsi zavedni slovenski narodi. V Gordonu parku bo v nedeljo

na tisoče Slovanov, ko se prične ob 2.30 Husova slavnost. Slovenci, udeležite se tudi vi obilnem številu. Slovenska pevsko društva, ki se hočejo te slavnosti udeležiti, naj pridejo na skušnjo v "Češki Narodni Sini" na Broadway v petek ob 2. popoldne.

—Starišem Vodopivec je umrl 18 mesečni sinček Benjamin. Starišem Lavrič je umrl dvomesečni sinček Anton. Naše sožalje.

—Dr. Slovan, št. 3. SDZ priredi na 4. julija pri Louis Recharju svoj piknik. Skoro vsa društva SDZ se vdeležijo piknika. Za izvrsten program je preskrbelo društvo.

—Čitalničarji se dajo slikati v nedeljo, 4. julija ob 10. dopoldne na čitalniškem vrtu.

—Dr. Lunder-Adamič ima svoj piknik 25. julija na Rehardskih prostorih.

—Radi praznika 4. julija, ki se uradno praznuje dne 5. julija, izide prihodnja številka lista v torek, 6. julija ob 9. zjutraj.

—Poročili so se: Frank Šivec in Terezija Resnik, John Sluga in Mary Jenič, Josip Jurešič in Josipina Vukasevič. (Novim parom obilo sreče!)

—Mestna kopališča ob jezeru Erie se uradno odpro 1. julija.

—Vse račune za plin lahko plačate v našem uradu do ponedeljka, 12. julija do 10. ure zjutraj.

—Agentje za podpise za sušo so dobili v Clevelandu 10.000 podpisov. Jeseni bo torej velik boj med suhimi in mokrimi pri volitvah.

—A.H. Cox, 2516 Superior ave. toži svojega "boarderja" McClaina na \$10.000 odškodnine. McClain je pet let bil na "boardu" pri Coxu, v sredo pa je McClain pobegnil in odnevoval nasilju tuje vlade, in prošinjeli od duha svobode, so amagali. Istotako želimo kot svobodni ameriški državljani, da zasine tudi našemu narodu dan svobode, dan prostosti, in neodvisnosti, da ne bo naš narod več suženj drugih, pač pa samostojen, neodvisen. Naj bi se letošnji 4. julij globoko utisnil v spomin naših rojakov; upanje imamo, da bode naš narod praznoval 4. julija prihodnjega leta v drugih razmerah kot danes, ko je na stotisoče narodnih sinov že izkrvavelo na bojišču za pustolovca, tirana, lopova Franca Josipa. Naj pogine, naj živi svoboda!

—Po mestu krožijo ponarejeni \$2 in \$5 bankovci. Rojake in trgovce močno svarimo pred njimi, da ne pridejo v neprimliko. —Umrli je v četrtek zjutraj v City Hospital za jetiko rojak Anton Brigančič, star 33 let. Doma je bil iz Gor. Zerova, samski in kakih 12 let v Ameriki. Ni bil pri nobenem društvu. Mesto ga bo pokopalo najbrž na svoje stroške.

Pričetek dela.

Sharon, Pa., 1. julija. Carnegie Steel Co. v tem mestu, ki je počivala 18 mesecev, je pričela včeraj z delom. 500 delavcev dela v tej tovarni.

Revolucija v Mexico City.

Washington, 11. julija. Obupne razmere vladajo v Mexico City. General Zapata je umaknil vso svojo armado iz glavnega mesta, nakar je druhal začela ropati in požigati po mestu. Na stotine trgovin je uničenih, in druhal je kradla živež kjerkoli je mogla. Glavno mesto Mejike je odrezano od ostalega sveta. Telefonske in železniške zveze so potrgane. Mestu se bliža general Gonzales, zapovednik Carranzovih čet, ki ima s seboj kakih 30.000 čet.

Mir v Meksiko.

Nasprotujoče si stranke so pričele z dogovori, da se neha s krvoprelitjem v Meksiko.

El Paso, Tex. 30. junija. Odkar so Zjed. države prijele generala Huerta, bivšega predsednika Meksike, ker je hotel v Meksiko povzročiti novo revolucijo, odtodaj se je pričel med revolucionarnimi strankami dogovor glede mira. Villa in Carranza, ki se sedaj borita za prvenstvo v Meksiko, sta pričela z dogovori, da se sklene trajen mir. General Zapata, ki je bil dosedaj gospodar glavnega mesta Meksike, se je umaknil s svojimi četami iz mesta, in Amerikanci, ki so prebivali v Mexico City so pričeli bežati iz mesta. General Carranza žira večje čete pred mestom, da ga zasede. Vlada Zjed. držav je dala Meksikancem čas do 25. julija, da spravijo svoje zadeve v red in rešijo deželo neprestanega krvoprelitja.

Millen, Ga. 30. junija. Mrs. Winifred Raoul, stara 18 let, žena socialista in kapitalista William G. Raoul, je vložila tožbo proti svojemu možu za razpoko. Mrs. Winifred Raoul dolži svojega soproga, da je imel intimno razmerje z Mrs. Meta Fuller Sinclair, ločeno ženo znanega socialističnega pisatelja Upton Sinclair, ki je spisal znamenit roman "The Jungle". Mrs. Meta Fuller Sinclair je znana po svoji izjavi, da je zagovarjala "prosto ljubezen" brez poroke, in raditega se je tudi razporečila s svojim možem. Sedaj je pomešana v drug družinski škandal socijalista, ki bo imel svoje posledice pred sodnijo.

Washington, 30. junija. Sedaj je gotovo, da bo Wm. J. Bryan, znani ex-državni tajnik in propovednik temperenčnikov, nastopil proti kandidaturi Wilsona, da bi bil slednji zvoljen drugič za predsednika. Wm. Bryan bo sam skušal postati predsednik Zjed. držav, za katero mesto se je že trikrat poganjal.

Washington, 30. junija. Nemci so torpedirali zopet eno ameriško ladjo "Armenian". Potopil jo je nemški submarin U-38, 20 milj. severno od Cornwall, Anglija. Ameriški konzul Armstrong v Bristol poroča, da je pri tem torpediranju zgubila 29 potnikov svoje življenje, med njimi 10 Amerikancev. Parnik "Armenian" je nosil 8825 ton, je bil zgrajen 1895 v Belfastu ter je odplul 17. junija iz Newport News proti Angliji.

Connessville, Pa., 30. junija. W. J. Rainey Co. ki operira več premogovnikov v tem okraju, je danes naznanila, da bo odslej naprej plačevala iste plače kot l. 1912. Tedaj so delavci v teh krajih zaslužili 20 procentov več kot danes. Ta odredba se tiče nekaj tisoč delavcev.

200.000 brez dela.

Chicago, 1. julija. 16.000 mladenčev je danes sklenilo vrniti se na delo, potem ko so bili na štrajku 2. meseca. Delavci so objavili delati za 65 centov na uro, če se kontraktorji zavežejo, da bodo rabili samo čistaško blago. Toda kontraktorji so ta predlog zavrnili, in sedaj preti štrajk 200.000 delavcev, ki so združeni v uniji.

NOVE SITNOSTI NEMCEV Z Z. DRŽAVAMI. RUSKA VLADA JE IZJAVILA, DA NE ODNEHA DO ZADNJEGA

Nemci so torpedirali parnik "Armenian", na katerem je potonilo 20 Amerikancev. Angleži in Francozi poročajo o velikih zmagah v Dardanelah. Več turških utrdb porušenih. Rusi se umikajo dalje iz Galicije, toda nikakor ne mislijo nehati z boji. Italijanski napad na jugu je očitno ponehal.

Rusi ne odnehajo.

Petrograd, 1. julija. Vojno ministerstvo je danes naznanilo: Rusija bo naredila mir, kadar bodejo vsi njeni sovražniki popolnoma uničeni. Zadnji ne uspehi ruskega orožja so skoro brez pomena, in so napotili Rusijo, da se pripravi toliko bolj na končni pogin svojih sovražnikov. Nemški militarni zem se mora uničiti popolnoma, in dasi bo stalo to Rusijo ogromne žrtve, je ves ruski narod pripravljen iti do skrajnega, da spolne to nalogo. Car je danes izdal reskript, v katerem se govori: Sovražniki Rusije morajo biti uničeni, predno more Rusija govoriti o miru.

Rusi se borijo naprej.

London, 30. junija. Uradno poročilo govori danes, da so se Rusi umaknili v utrjene kraje ob reki Bug. Po poročilih, ki so dospela sem iz Petrograda, da se umika polagoma, in pri tem prizadeva sovražniku kolikor mogoče zgube. V dnevih 23-28. junija je avstrijska armada, ki je osvojila Lvov, zgubila nad 40.000 ranjencev in ubitih. Rusi se sicer dosledno umikajo, toda pri umikanju prizadevajo sovražniku čimnajveč škodo.

Vatikan in Amerika za mir.

Washington, 30. junija. Tu se sporoča, da je možno, da bi dete Vatikan in Zvezjene države posredovale, da se sklene mir v Evropi. Načrt za mir je bil baje že neuradno poslan Vatikanu. Švicarski list pišejo skoro enoglasno, da le Zjed. države skupaj z Vatikanom morejo kaj narediti v prid miru. Nemci ne odnehajo s submarini. Pariz, 30. junija. Brzjavka iz Haaga časopisu "Matin" poroča, da bo nemški odgovor na ameriško noto sicer miroljubna, toda da bodejo Nemci Amerikancem dali jasno razumevanje, da ne nameravajo prenehati s submarinskim bojem. Nemci so odgovorili, da bo spoštovala nevtralne ladje in nevtralne potnike, toda submarinske boje se nikakor ne more odločiti.

Nemčija mora plačati.

Washington, 30. jun. Ameriški državni tajnik Robert Lansing je poslal Nemčiji odločno noto, da mora Nemčija plačati Zjed. državam odškodnino za potopljeni ameriški parnik "Frye". Nemčija se je izjavila, da je pripravljena plačati polno vrednost parnika za eno, ki je bilo na njem.

Poročilo iz Dunaja.

Dunaj, 30. junija. Pri preganjanju Rusov v vzhodni Galiciji so nemške čete prišle do reke Gnila Lipa in Bug. Na tej črti se je sedaj vnel boj z Rusi. V ponedeljek smo zavzeli mesto Gnila Lipa in Burčin. Severno od Rave Ruske napredujejo nemške čete proti močnim ruskim postojankam. V sredo smo zasedli

mesto Tomašev, ki leži že na ruski zemlji. V torek se je sovražnik umaknil od reke San in Tanav, kjer je imel močne postojanke. Italijani so pred Gorico porabili mnogo municije, toda dosegli niso ničesar. Gorica je še v naši oblasti.

Položaj v Rusiji.

London, 30. junija. Rusi se trudijo z vso silo, da ustavijo val prodirajočih nemško avstrijskih armad ob reki Bug. Reka Bug, ki je precej velika, izvira pri Zločevem v Galiciji ter teče skoro naravnost proti severu ter meji na nekaterih krajih Galicijo od Rusije. Osemnajst milj severo-zapadno od Varšave se steka v reko Vislo. Reka Bug je s svojimi visokimi in strmimi bregovi jako pripravna za obrambo. Kakor trde zadnja poročila iz Berolina, se je Nemcem posrečilo pregnati na desnem bregu reke Bug večje število Rusov.

Črnogorci osvojili Skader.

London, 30. junija. Črnogorske čete so osvojile mesto Skader, kar je sedaj uradno potrjeno. Tudi srbske čete se nahajajo v Albaniji, kar je znamenje, da italijanska vlada nima ničesar proti temu, da se srbske in črnogorske čete prosto gibljejo v Albaniji. Črnogorci so vzeli Skader že pred dvema letoma, toda Avstrija je tedaj prisilila Črnogorce, da so se umaknili iz mesta.

Boji na Francoskem.

London, 30. junija. Večji boji na Francoskem so ponehali. Največja francoska akcija se kaže pri mestu Arras, kjer se še vedno vršijo hudi artilerijski boji. Če Francozi preženejo Nemce iz te pokrajine, so pridobili precej. V Vogezi so Nemci z bajonetnim naskokom zavzeli več francoskih pozicij, toda so jih takoj potem izgubili, ko so Francozi z novimi močmi napadli Nemce. Francoska poslanska zbornica je dovolila nadaljnjih \$1.200.000.000 za nadaljevanje vojne. Mnogo vojakov je odšlo iz fronte v tovarne za strelivo.

Ruska komisija za vojno.

London, 30. junija. Ruska vlada je imenovala posebno vojno komisijo, katere skrb naj bo, da dobi Rusija kolikor mogoče streljiva. Vsi neuspehi zadnjih ruskih bojev kažejo na to, da Rusi nikjer ne morejo odločno nastopiti radi pomanjkanja streljiva. Nova komisija ima pravico, da porabi neomejene svote denarja za nabavo streljiva.

Položaj v Dardanelih.

Rim, 30. junija. Dopisnik časopisa "Piccolo" brzjavlja sledeče: Skupna francosko-angleška armada v Dardanelih je začela s ponovnim in poostrejšim napadom na dardanelske utrbe in si je pridobila mnogo uspehov. Več turških fortov je bilo poginanih v zrak.

Laško poročilo o vojni.

Rim, 30. junija. Avstrijske čete, ki so se nam ustavljale

severno od Gorice, so nehale z napadi in se umaknile proti severu. Avstrijski so imeli pred Gorico najmanj 500 mrtvih in ranjenih. 68 Avstrijcev smo tu zajeli. Šest strojnih pušk in več vojnega materiala so zajele naše čete. Dolina, ki vodi proti Tridentu, je bila včeraj zasedena od laških čet, po obupnem boju z Avstrijci. Avstrija se pripravlja na resno obrambo svoje dežele, kar dokazuje, da se pojavlja čimdalje večje število Avstrijcev in Nemcev na južnem Tirolskem in severno od Trsta. Deževje zadnjih dni je oviralo večje operacije.

20 Amerikancev utonilo.

Washington, 1. julija. Canadski parnik "Armenian", ki je vozil iz Newport News Va. mule v Anglijo, je bil torpediran včeraj blizu Bristola, in nad dvajset ameriških državljanov je pri tem potonilo. Vsega skupaj je zgubilo življenje 29 mož. Na krovu je bilo 106 Amerikancev, 19 belih, ostali zamorci. Zajedno je vozil parnik 1422 mul, vrednih \$291.400. Torpediranje tega parnika in zguba ameriških življenj je povzročila v glavnem mestu veliko senzacijo, ker se je zgodilo prvič po torpediranju Lusitaniji, da so Nemci napadli parnik, na katerem so se vozili Amerikanci. Toda vprašanje je še, ali je bil parnik "Armenian" navaden trgovski parnik, neoborožen, ali je bil v službi angleške vlade kot vojni transport. Če je bil vojni transport, se Zjed. države ne bodejo umešavale v to zadevo, kajti v tem slučaju so Amerikanci potovali na svoj lastni riziko, toda če je bila ladja navaden trgovski parnik, tedaj pa bo imelo to za Nemce hude posledice.

Preiskava.

Ameriški poslanik v Londonu je dobil povelje od ameriške vlade, da naznani takoj vse podrobnosti, in ameriški poslanik v Berlinu je tudi dobil sporočilo, da vpraša pri nemškem pomorskem uradu, zakaj so potopili "Armenian". Predsedniku Wilsonu, ki se sedaj mudi v Cornish, N. H. so takoj naznanili torpediranje parnika Armenian. Predsednik se je takoj izjavil, da bo natančno preiskal vso zadevo in oddal pozneje mnenje.

Več submarinskih žrtev.

London, 1. julija. Angleški parnik Monarch, iz New Yorka v Manchester, ki je imel na krovu sladkor, je bil včeraj torpediran in potopljen po nemškemu submarinu. Norveška barka Kotka je bila potopljena s topovi nekega nemškega submarina. Norveški parnik Gjessho je bil potopljen blizu North Shields. Nosil je 1090 ton. Norveški parnik Cambuskeneth je bil potopljen blizu Liverpoola. Odsel je 9. februarja iz Portland Ore. Na krovu je imel 110.000 bušljev žita.

Trgovina v Zjed. državah.

Washington, 1. julija. Državni tajnik za trgovino je izdal danes poročilo da znaša balanca ameriške trgovine tekom fiskalnega leta 1914-15 nad en tisoč milijonov dolarjev. Eksporti presegajo importe za 400.000.000 dolarjev. Rudarska industrija ni še nikdar tako cvetela kot letos. Toda deficit, ki ga bodejo imele Zjed. države radi vojne, pa bo le znašal \$75.000.000.

Češki časopis uničen.

Praga, 1. julija. Eden največjih čeških listov "Narodni Listy" je bil včeraj od policije zaplenjen in uničen.

Zmaga v Dardanelih.

London, 1. julija. Angleške čete na Galipolis polotoku so napredovale v bojih tekom tedna proti Turkom. Turški strelni jarki prve vrste na polotoku Galipolis so bili očisti Turki, in angleške ter francoske čete so se polastile manjših utrdb ob teh strelnih jarkih. Turške pozicije pri Krithiji se ne morejo dolgo več držati, glasom brzjav iz Aten. Francoske čete neprestano napadajo. Pri francoskem napadu na turške strelne jarke pretečeni torek, so našli zavezniški 6000 mrtvih Turkov v strelnih jarkih. Obstreljevanja turških fortov s suhega in morja je naravnost grozno. V Carigradu leži nad 200.000 ranjenih Turkov. Dne 28. junija se je izvršil prvi naval na utrdbe pri Kritiji. Zavezniški so napredovali za eno miljo. 1000 ubitih in 1000 ranjenih Turkov. Saghir Dere so se podale Francozom.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 1. julija. Napad Francozov severno od "Labi-rinta" je bil odbit. Na Meuse hribih, zapadno od Les Esparges, so Francozi že od 26. junija poskušali, da pridobijo odvezte jim strelne jarke. Včeraj so štirikrat napadli in vselej so bili odbiti. Naši napadi na Gnilo Lipo na Ruskem se nadaljujejo. Med rekama Bug in Vislo so dospele naše čete do distrikta Belz, Komanov in Zamosc. Na ostalih frontah se je sovražnik pričel umikati.

Avstrijsko uradno poročilo.

Dunaj, 1. julija. V vzhodni Galiciji, ob reki Gnila Lipa pri Kamionki se boji vršijo z uspehom za nas. Med reko Bug in Vislo se sovražnik umika. Hude boje smo imeli z ruskimi zadnjimi stražami. Rusi se umikajo z vseh postojank. Včeraj smo zasedli mesto Zavihost.

Po dnevih odmora so Italijani zopet začeli živahno napadati naše pozicije ob reki Soči. V ponedeljek so naše čete odbile napad blizu Plave. V okrožju Građeža in Tržiča so Italijani priredili sinoči splošen napad, ki pa je bil odbit. Italijani posebno hudo obstreljujejo postojanke ob reki Soči.

"MRTVAŠKA ROKA"

Roman.

NADALJEVANJE IN KONEC ROMANA "GROF MONTE CRISTO".

SPISAL DUMAS-LE PRINCE.

"Ah, otrpnela sem od strahu!" zajepeče Luiza vsa iz sebe.

"Strahu ni, vse je minilo!" odvrne Evgenija.

"In kje je mož?" vpraša Luiza, ko se trese na vseh udih.

"Kateri mož?" odvrne Evgenija. "Saj sama vidiš, da ni nobenega moškega tu. Noč, senca in molk nas obdajajo. — Pojdive!"

Obe prijateljici se napolniti proti stopnicam, kjer je na vrhu še vedno sedel zvesti cicerone, ki pristržno pozdravi obe pevki in jima ponudi nadaljno službo.

Benedetto pa požuri svoje korake, in kmalu je dohitel Luigi Vampa.

"Obupal sem že, da vas srečam," reče Benedetto s prisiljenim naglasom jeze. "Mislim, da ste bili na kakem ljubezenskem sestanku, maestro!"

"Oprostite mi," šepeta Vampa. "Hodil sem tu med razvalinami okoli, in najina pota so se najbrž križala."

"Meni se pa zdi, da se niste posebno požurili za sestanek." "Ravno nasprotno, z največjo nepotrebnostjo sem čakal na to."

"Dobro. Iz vaših rok sem prejel osemstisoč pijastrov, da kupim s tem naklonjenost lisjaka starega barona Danglarsa. Mož je vzel ves denar, sprejel vas bo v svojo hišo in postal bo vašo previdno z vami, dočim vi zamolčite svoje pravo ime. Raditega se tudi lahko svojemu bivšemu znanecu iz katakomb pokaze; njegova hči Evgenija ga bo jutri obiskala."

Bandit se stresle od veselja, ko začuje te besede.

Benedetto pa nadaljuje: "Torej v tem sva na čistem. Vi povzročite, da Evgenijo odpeljejo, in oprostila se bo, če bo plačala svoto, katero zahtevamo."

"Dobro," odvrne Vampa. "Prav dobro. Napotim se proti hiši barona. Neobhodno potrebna pa je, da dobi Pepino nekaj mojih povelj, katera mu more izročiti le kaka zaupljiva oseba."

"Res je tako." "Ali mu hočete vi izročiti povelje?"

"Zakaj ne? Kje naj dobim Pepina?"

"V katakombah sv. Sebastijana," odvrne bandit. "Že vidim, da mi ni treba imeti več skrivnosti pred vami. Torej vam povem, da pojdite po Via Appia, da pridete do globoke dupline ob levi strani ozkega ovinka. Tu je vhod v katakombe."

"Toda mogoče bo tam kaka straža, ki ji zapre pot."

"Torej oddajte geslo, in neovirano boste šli naprej."

"In kako se glasi geslo?"

"Al su commodo," odvrne Vampa.

"In povelja za Pepino?"

"Tu so."

Vampa izroči Benedetto za pečateno pismo.

Benedetto se hitro odstrani iz koloseja, dočim mu Vampa sledi s temnim pogledom in mrmra: "Le hiti! Vrnili se ne boš več! Moja skrivnost ostane pokopana s teboj."

DRUGO POGLAVJE.

Komedija.

Čitatej lahko ugane, da se Benedetto ni podal proti katakomb svetega Sebastijana, kakor mu je Luigi Vampa naročil. Vampa, ta ravzpiti bandit, ki je že toliko let vznemirjal okolice Rima, Vampa bandit, katerega so civilne oblasti same štitele, ta Vampa je slepo verjel, da bo Benedetto,

kakor hitro se bo prikazal pri Vampovih tovariših v katakombah, ubit, ker bo povedal delal proti mojim poveljem in napako geslo, katero mu je dal Vampa.

Vampe se je prijel mrzlična nervoznost: kri mu je vrela in motila njegov razum; njegovo plameče, motno oko že skoro ni več videlo ljudi. Ta silni delirij bandita je bil enak usodopolni blaznosti, ki se poloti človeka pred smrtjo, ki potem polagoma zgine in pusti človeka brez zavesti, ki je nastala ločitev duše od telesa.

Benedetto pa je s popolno hladnokrvnostjo motril ves položaj, računal z bistroumnostjo, do katere točke sme iti, ne da bi se podal v nevarnost med Karibdo in Scilo, to je, varoval se je, da se ne izda pred Vampom ali pa da ga oblasti ne bi zalotile in razkrinkale.

Pred eno teh nevarnostij ga je varovalo dejstvo, da je Vampa računal na to, da ga bodejo njegovi tovariši umorili v trenutku, ko se prikaže pri vходу katakomb, torej se Benedetto od te strani ni ničesar bal, ker s sleparijo je Vampove pristaje pridobil za sebe.

Kake pol ure po odhodu obeh pevk je tudi Vampa zapustil kolosej, se tesno zavil v svoj plašč in se podal v hotel maestra Pastrinija.

Takoj po svojem prihodu v hotel, obišče maestra, ki ga sprejme tajno v svojem kabinetu.

"A, signor Luigi," zakliče Pastrini, "dolgo je že tega, odkar sem imel čast vas videti in z vami govoriti! Če cosa!"

"Želim voz z vsem potrebnim in z dobro postrežbo," odvrne Vampa.

"O, mislim, da zadnji voz, ki ste ga naročili, tudi ni bil ravno preslab," vzklikne maestro. Vampa priklama. Maestro Pastrini pa nadaljuje: "Že dolgo je tega, pa kljub temu še nisem pozabil. Voz se je od tu odpeljal z nekim Francozom, ki je v svoji listnici nesel neizmerno svoto denarja, katero je pol ure prej dobil splečano od bančne tvrdke Thompson & French. Voz je peljal do Aquapendente, kjer so konje nakrmili; potem se je pa v drugi smeri vrnili v Rim in se ustavili na —"

"Na kateri cesti?" vpraša Vampa surovo, katerega nič kaj ni zabaval tak pogovor.

"Da, to je vaša skrivnost, in kočijaž mi je povedal, da zgubi življenje, če mi razodene," odvrne maestro Pastrini.

"Dobro, maestro Pastrini, in prav ustregli mi bode, če se ne bode te brigali za stvari, ki vas v nosu ne ščegetajo."

"Sanguis di Cristo!" zakliče Pastrini: "ne vrjeme kaj takega od mene! Mene vsa stvar nič ne briga, prisegam vam, To je čista resnica."

"No, vrjame vam. Pripravi mi torej voz z ravno tako zanesljivim kočijažem kot je bil oni, o kaaerem ste pravkar pripovedovali."

"Ali je lahko isti voz in isti voznik?"

"Toliko bolje."

"In kdaj ga potrebujete?"

"Takoj!"

"Hudič vas vzemi, signor Luigi, kam se vam tako mudi?"

"Hitro, hitro!" ponavlja Vampa z zapovedovalnim glasom.

"Pa mi bodele vendar dovolili dve ali tri minute, da spregovorim z vami o neki zadevi, ki je silne važnosti."

"Govorite."

"Najprvo," reče Pastrini, "morate vedeti, da vašega podpoveljnika ni več k meni."

"Če bi le za eno minuto zapustil naš glavni stan, tedaj bi prišel včeraj k meni, da poišče Pepina in slednjemu sporoči, da je bil neki neznanec, neki neznanec, neki Francoz, pri intendantu policije, da zahteva ogromno svoto, ki je razpisana za vašo glavo."

"Ah! Toda ali ima ta človek že, mojo glavo?" vpraša Vampa, ne da bi se kaj prestrašil.

"Mogoče jo upa dobiti, kajti od policije je zahteval oborožene moči, da se polasti vas." "Kaj, kako?" vpraša Vampa. "Drugega ne vem, ker je skrivnost izdajalca."

"In njegovo ime?" "Tudi to je skrivnost policije in izdajalca."

"In kdaj naj se napad izvrši?" "V najkrajšem času, signor Luigi, torej bodele previdni. Pomislite, da glava ni tako lahka stvar kot peščica dolarjev, katerih se lahko znebite."

Vampa se pa zadovoljno nasmeje, dasi maestro Pastrini nikakor ni mogel razumeti tega smeha. "Takol!" reče Vampa, "torej je izdajalec premijo mogoče že prejel? No, maestro Pastrini, povedal sem vam, da želim dobro kočijo in dobrega voznika."

"Toda kaj pa moje razkritje?" vpraša Pastrini ves začuden.

"Ni vredno niti vinarja."

"Kako da ne?"

"Pastrini, Pastrini!" zakliče Vampa, "Vi ste radovedni, to je slabo, in mi nikakor ne ugajam."

Pastrini zamrmra nekaj kot v opravičilo, potem pa takoj zapusti svoj kabinet, kjer je bandit čakal, da pride voz.

Pol ure pozneje zapusti Vampa hotel, skoči v voz, v katerega so bili upreženi jako dobri konji. Potem se pa Pastrini približa kočijažu in mu zajepeče na uho: "Protivratom; hitro, drugo pové pa ekselencia."

Potem se pa oddalji.

Kočijaž udari z bičem po konjih, ki v galopu odhitijo po cesti.

Bilo je okoli pol desete ure zvečer. Ob desetih je bil voz že zunaj mestnega zidovja. Kočijaž se je pravkar nahajal na neki točki, kjer se je cesta delila na tri strani, ki so peljale vsaka v drugo smer. Tu naglo zadržal kočijaž konje in počaka, če mu potnik podeli kaka posebna naročila.

Vampa pogleda skozi okno in zakliče kočijaža: "Naravnost proti Aquapendente!"

Po teh besedah se voz zopet premakne, in zdirja z dvojno hitrostjo proti označeni smeri. Sedaj se pa podajmo na drugo pozornišče.

Dočim se je peljal Vampa proti mali vili, je sledil baron Danglars nekemu slugi, ki je nosil svečnik s prižganimi svečami ter ogledoval svoje posestvo od vrha do tla. Ukazal je vse poslopje popolnoma očistiti, da bi z vso udobnostjo in stanu primerno sprejel drugega dne gospodično d'Armilly

in svojo lastno hčerko. Skrbno je stal pri služabnikih in tupašem priklinal v znamenju zadovoljstva.

Večerja je bila medtem pripravljena na mizi. Baron zadovoljno pogleda na edini krožnik na mizi, potem pa vzdihne in pogleda okoli.

"No baron Danglars," reče sam sebi, "sam si; toda dobro se ti godi, in sčasoma se ti bo še boljše. Prav gotovo je na tem svetu nekaj, kar me varuje."

Nekaj časa sem vrjel, da je to moja žena, ki me je hotela oškodovati za slabe čase, katere mi je povzročila; toda sedaj je ta vera zginjila — in že sem začel sumiti, da —"

Kričeči glas zvonca pri glavnih vratih prekinje ta samogovor. Sluge hočejo hiteti navzdol, toda ostanejo na svojih mestih, ko neodločno gledajo na slavnega penzioniranega bankirja.

Predno je imel baron časa usta odpreti, pozvoni zvonec drugič in sicer s tako silo, da je bil baron prepričan, da se je zvonec polomil.

"Kaj pomeni to?" zakliče baron, ko vstane, potem pa se zopet nemirno vsede.

"Zvonijo!"

"Zvonijo!" ponavlja baron, "toda zvonijo s tako silo, kot bi človeka podili v peklo. No, hvala Bogu, zvonec ni polomljen, kajti tu je tretji glas zvonca. Hitite, tepci!" nadaljuje baron, kot bi ga poprijela hipna misel.

"Že vidim, da vas bom moral jutri vse spoditi, da očistim hišo. Ljudje zvonijo, vi pa stojite tu kot solnati stebri. Brez dvoma je gospodična Danglars, moja hčerka, ki je uporabila lepo noč, da se jutri zbudi v vili svojega očeta. Da, ona je. Hitro. Se dva krožnika na mizo. Prižgite vse sveče v lestenicah, stol sem, ah, pokazal ji bom, da očetovsko srce neprestano bije za svojega otroka."

Baron meri z velikimi koraki sobo in čuje nad služabniki, ki se trudijo spolniti njegova povelja.

Medtem pa začuje baron, da se glavna vrata odpirajo in zaenkrat se ustavi neki voz pred hišo. Tu se pojavi pred baronom služabnik.

"Kaj je?" vpraša baron.

"Ekselencia," odvrne sluga, "spodaj je kavalir, ki mi je sporočil, da je tajen prijatelj vaše ekselence. Kakor hitro sem vrata odprl, mi je zapovedal, da moram voz takoj peljati na vrt."

"Kavalir!" vzklikne baron.

"Upam, da vam je vsaj svoje ime naznanil."

"Ne, ekselencia."

"Bedak! — Oj ti bedak! — Kavalir, ki je moj zaupnik, pa nima imena! Hitro! Prinesite mi boljšo obleko kot je ta — hitro, hitro! Pustite ga navzgor, prižgite sveče! — Beštije, tepci, jaz vam pokažem, kaj se pravi služiti baronu!"

Ko baron Danglars tako preklinja, si sleče obleko in hoče pravkar hlače druge obleke potegniti na sebe, ko se omenjeni kavalir mahoma prikaže pri vratih jedilnice in se ironično nasmeje: "Počasi, počasi, gospod baron. Radi kute še nihče ni postal menih."

"Ha!" zakliče baron, ko se umakne za korak in spremeni barvo na obrazu, z eno nogo v eni hlačnici, z drugo v gatah. Bil je ves razočaran.

Prislec pa se znova nasmeje, stopi bližje in se vsede pred pogrnjeno mizo. Baron je komaj stal na nogah, ki so kar trepetale, in moral se je nasloniti na zid, da se podpre.

"Gospod Danglars," reče kavalir, "potegnite vendar hlače navzgor. Dajte svojim služabnikom povelje, da prinesejo kaj na mizo, sicer bom mislil, da ste hipoma zgubili razum."

"Prav imate, gospod — torej mislite, da naj oddam kaka povelja? Prav nič ne vem —"

"Dobro, naj vam razložim. Bodite toliko dobri in spravite moj voz. Pri vrtu imate hlev, in ne želim, da se moji konji prehladijo."

Torej — kaj vam je znana ta hiša?" vpraša baron nermetno in debelo pogleda gosta.

"Tako je," gospod baron, to da po nepotrebnem zgubjate svoj čas. Večerja bo mrzla in če ne bodele dali kakih povelj, tedaj bom šel sam —"

"Peljite voz in konje —"

"Torej konečno! — Toda to še ni dovolj! Čujte," nadaljuje kavalir, ko se obrne k nekemu služabniku, ki je pravkar hotel pri vratih ven. "moj kočijaž naj večerja z vami, potem mu pa dajte laterno in plašč, da se pokrije. Pojdite!"

Potem se pa kavalir obrne k drugemu slugi in reče:

"Vi lahko greste, gospod baron vam dovoli."

Sluga, ki je opazil, da se baron ne zoperstavlja temu povelju, se priklone in odide.

Oba moža ostaneta sama. "Prepričan sem, gospod," začne Danglars z velikim naporom, "da se midva ne razumeva. Najbrž ste se zmotili."

"Mogoče. Toda v čem?"

"V vsem, kot se mi zdi."

"No, torej pa jaz vas ne razumem, moj ljubci. Toda večerjajmo, ker tega ljubega opravila danes še nisem zvršil."

Baron se je moral udati. Vsede se na nasprotni nepoklicanega gosta, katerega bi sicer najraje pri vratih ven vrigel.

"Kakor vidim, ste računali na obilnejšo udeležbo pri večerji?" reče kavalir. "Mogoče ste mislili, da pridem k vam z večjo družbo?"

"Da govorim resnico, nisem pričakoval nikogar," odvrne baron Danglars. "Večer sem hotel preživeti v svoji lastni družbi."

"Ej, baron, kaj pa delate! Svojo žepno ruto ste položili na krožnik, mesto v žep," zakliče kavalir, ko zadovoljno opazuje zmešanega barona.

Baron zarudi in se požuri, da popravi svojo raztresenost.

"Dolgo je že tega, odkar nisva videla, gospod Danglars; od onega večera, ko sem imel čast vas v moji mali palači pogostiti."

"Lepa palača, pri moji duši,"

mrmra baron. "Ti prokleti rimski banditje imajo navado, da imenujejo svoje luknje, kamor spravljajo svoje žrtve, palače."

"Seveda ste doživeli tam neprijeten dogodek, katerega je povzročil grof Monte Cristo," nadaljuje kavalir. "Toda priznati morate, da sem vam ponudil dobro večerjo, gospod baron. Toda kaj nam koristi govoriti o preteklosti, ki nam sedaj ne more več koristiti. Govorimo o sedanjosti. Gospod baron, želim da mi postavite postelj za noč v vaši sobi."

Baron čuti kako se mu lasje jezijo na glavi, in kurji pot ga oblije po hrbtu.

"Postelj?" reče, "vašo postelj?"

"No, kaj se čudite, dragi! Ali v vaši hiši nimate navade, da ponoči spite?"

"Oprostite, gospod, toda kar ni navada — je —"

"No, kaj je?"

"Nič, le prehitro sem se zagovoril."

"Dobro torej," reče Vampa, "toda pričakovati bi imel vseeno, da bom nocoj ostal pri vas."

"Jaz? — Nikakor ne," odvrne baron s prisiljenim nasmehom.

"No, moj ljubci gospod Danglars, popolnoma vas razumem."

"Vi?"

"Castna beseda!" nadaljuje Vampa, "razumem vas in pregnal bom vse vaše dvome. Pray nič slabega ne bi bilo, če bi se sedaj vlegli k počitku — kaj mislite? Jaz sem zelo potreben krepkega spanja."

"Ah, umorite me na mestu!" zakriči Danglars, ko skoči kvišku ves tresoč, "umorite me, toda bodite prepričani, da v moji hiši ne bodele našli takega denarja, za katerega ste me tedaj v svoji duplini oropali!"

"Vas naj bi umoril, gospod baron?" odvrne Vampa, ki je tudi vstal, "vas naj umorim? Zlodja, zakaj neki! Toda kaj pomeni vse to! Kaj ste ob pamet? Ali ste že pozabili kar

sem vam naročil?" "Kaj ste naročili? Jaz se ničesar ne spominjam."

"Kratek spomin imate, gospod baron. Že vidim, da moram pri vas na vsako črko i postaviti piko. Naj vam torej nekoliko natančneje razložim. Včeraj je bil pri vas neki vaš rojak, Benedetto se imenuje. Ta mož je govoril z vami nekaj trenutkov, nakar vam je izročil nekaj vrednostnega, ne vem, ali papir ali denar, nekaj je moralo biti."

"In kaj potem?" vpraša Danglars, ko spreminja barvo na obrazu.

"Kaj potem? Hudič ali ste pozabljeni? Gospod Benedetto je vam omenil moje ime, in tu sem sedaj."

"Toda," reče baron Danglars, "kaj pa imate vi in Benedetto skupnega?"

"Vprašanje me zabava," odvrne Vampa skoro mrzlo.

Baron debelo pogleda, in ko bandit vidi, da baron molči, reče: "Do tega trenutka nimava ničesar skupnega."

"In kaj zahtevate od mene?"

"Da spolnite ono, o čemur ste se z Benedetto dogovorila."

"Torej sem se jaz dogovoril, pravite, da kaj storim za vas?"

"To je pa že od sile! Nehajte s komedijami, gospod baron," reče Vampa, ki je postal nevoljen.

"Da, nehajva, gospod," odvrne Danglars, "nihče tega bolj ne želi kot jaz."

"Vi mislite, da niste prejeli dovolj denarja, in ste bili prepričani, da ko vas prvič obiščem, da dobite še več. Jaz se ne brigam za take malenkosti, kajti jaz nisem bil nikdar bankir! Tu je moja denarnica, gospod Danglars, toda bodite molčeči."

Po teh besedah vrže Vampa svojo listnico na mizo, ravno baronu nasproti; baron je raditega prišel še v večjo zadrego.

Dalje prihodnjič.

Velika razprodaja gramofonov.

Gramofon vreden \$25 sedaj samo \$15

Pred kratkim je dospelo iz starega kraja 35 govorilnih strojev ali gramofonov, in dobil sem sporočilo, da jih pride še 50, in raditega sem sklenil, radi velike zaloge in ne posebno dobrih razmer znižati cene grafonom pod

mojo lastno ceno!

Kdor hoče imeti dober inštrument in ne izdati mnogo denarja, ta naj kupi novi importirani stroj ki velja sedaj samo \$15.

Ti grafofoni so posebno trpežni, milega, čistega glasu in vam bodejo gotovo v veselje. Veseli bode te vi in vaša družina.

Imam veliko zalogo Columbia grafonov in plošč v vseh jezikih. Grafofone prodajam na lahka mesečna odplačila. Pridite k meni in prepričajte se ali pa pišite po cenik.

Vsem poštenim ljudem dam kredit.

FRANK ČERNE,

slovenski urar in zlatar

6033 St. Clair Avenue.

IZVRŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakaer, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Upravni tajnik:

Edward Kallish, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.

Literarni tajnik:

Ivan Blatnik, General Delivery, Seattle, Wash.

Rudolf Treš, 393 W. Central Park, New York, N. Y.

John Jager, blagajnik, 6241 Upton Ave., So. Minneapolis, Minn.

Denar, kolikor ga podružnica sama ne potrebuje, naj blagovoljno posla-
ti Mr. John Jager. Vplačana avota bode potrjena po blagajniku in razglaše-
na po slovenskih listih. Istočasno naj tudi obvestijo gl. tajnika, koliko de-
narja so poslali.

V prilogi Slovenski Ligi.

Ely, Minn. Ko se je sprožila ideja Slovenske Lige, nastalo je zanimanje za to prekoristno stvar tudi v naši naselbini na Ely. Sklican je bil javni shod, ki je bil sijajno obiskan od navdušenih rojakov. Ob tej priliki se je nabralo tudi \$23.70 prostovoljnih doneskov, z namenom, da se ti doneski dopolnje-
jo glavnemu blagajniku Slov. Lige, kadar bo izvoljen. To se je točno tudi zgodilo. Pripetilo pa se je, da je tajnik Lige po-
ročal v listih, da je bilo spre-
ječeno samo \$23, torej 70c pre-
malo. Nekateri so vpraševali, kam je šlo ostalih 70c, vsem
tam povem, da se je tukaj mo-
rala uriniti tiskarska pomota, kajti blagajnik Sl. Lige je pre-
jel polnih \$23.70, toda poslal ni
potrdila.

Na našem shodu v Ely, je bil izvoljen tudi stalni odbor. Predsednik, tajni in blagajnik. Pisec teh vrstic je bil voljen blagajnikom, ki je tudi točno oddal vse na svoje mesto, kar je prišlo v njegove roke. Pred-
sednik in tajnik naše podruž-
nice sta bila zelo navdušena za to idejo, oba sta moža svojega prepričanja in moza na svojem mestu, in vsem je bilo za to, da se nekaj stori za naš narod. Navdušenost pa je trajala pri nekaterih samo tako dolgo, dokler ni prišla komanda iz Chi-
kage, kar jasno kaže, da si pu-
stijo nekateri komandirati ali narekovati celo zopet svoje la-
stno prepričanje. Zalostno je, če človek ne more in ne sme zasledovati ono, kar mu srce in vest veleata.

Vsak kdor kaj čita, ki ima le nekaj lastnega prepričanja, in ki pozna vsaj nekoliko zgo-
dovino narodov, mora priznati, če hoče biti odkritosrčen, da ideja Lige, pa naj bo te ali one vrste, je nad vsem potrebna za naš narod, pa tudi vsem dru-
gim narodom, tem najbolj pa onim narodom, ki so zatirani od drugih. Noben narod ne po-
trebuje bolj obrambene Lige, kot ravno slovenski narod. Ce-
lo nasprotniki to idejo prizna-
vajo, da edino v združenju je moč in rešitev, strinjajo se sa-
mo z načrtom ne. Vsi taki pa bi morali vedeti, da se dosti-
krat lahko pride po več kakor eni poti do zaželenega cilja. Vsak načrt pa mora biti vedno na trdni podlagi, mora biti od-
kritosrčen in nepristranski. In Slovenska Liga je na tej podla-
gi, torej bo imela uspeh. Bo-
dočnost nam bo pokazala.

Veliko se je že pisalo proti Slovenski Ligi, nekateri pravi-
jo, da je ni treba, da ne mo-
re nič koristiti. Teško je ta-
kim ljudem kaj dopovedati. V
najboljši dokaz potrebe take
zveze lahko služijo dejstva, da
ima ravno nemški narod tukaj
v Ameriki svojo Ligo, ki šte-
je do tri milijone članov. Zakaj
pripoznavajo Nemci potrebo Li-
ge v Ameriki? Mogoče radi te-
ga, da bodejo reševali sloven-
ski narod? Zakaj je Liga za
Nemce dobra, in zakaj Sloven-
cem ne bi koristila? To mora
dati pomisleka vsakemu trez-
no mislečemu človeku. Javno
mnenje čimdalje bolj pripozna-
va pravico, da imajo tudi ni-
žji sloji pravico uživati iste ugo-
dnosti kot boljši stanovi, torej
naj imajo tudi manjši narodi
isto politično svobodo in pra-
vice kot večji narodi. Ali je to

ska Liga izvolila skupno kon-
ferenco ter poslali k tej konfe-
renci svoje glavne odbornike,
kajih dolžnost naj bi bila zdru-
žiti se in delovati v doseg vsaj
istih ciljev, ki so v korist cele-
mu narodu, in niso stranki nas-
protni, oziroma ji ne škodujejo.

Apeliramo na ostale podruž-
nice Sl. Lige naj blagovoljno
to vzeti na znanje, in naj takoj
sporočijo gl. tajniku, ozir. od-
boru, katerega nadaljna naloga
naj bo pridobiti vse stranke za
skupno konferenco.

Chicago, Ill. Cenjeno ured-
ništvo: "Chicago Daily Tri-
bune" sem čital sledeče vrsti-
ce: Rome. All Italian priests
are wearing the tricolors in
their buttonholes. They do not
remove it when appearing be-
fore the pope, who is encourag-
ing patriotism among the
clergy. He has ordered Italian
flags to be hoisted on all churches
and convents and on reli-
gious institutions.

Pisano je bilo v časopisu
tudi, da je sveti oče v svojem
velikem domoljubju blagoslovil
laško orožje ter tako očitno po-
kazal, da je pravi Lah in da
čuti s svojim narodom. Laške
zastave se morajo dvigniti na
vseh cerkvah, samostanih in
drugih verskih zavodih v Ita-
liji, tako je povelje Kristovega
namestnika in nezmotljivega
vladnika, vrhovnega poglavarja
kat. cerkve.

Laški duhovniki nosijo naro-
dne trobojnice na svojih prsih.
Rad bi pač vedel kaj k temu
porečejo slovenski duhovniki,
katerih večina je nemško-tur-
škega mišljenja. Ni dovolj, da
se moramo boriti z duševnimi
siromaki, katerim je Avstrija
dala tako izobrazbo, da danes
ničesar ne vedo, razven "živi-
jo cesar", pa pridejo takozva-
ni "dušni pastirji" skupno v
kompaniji s socijalisti ter udri-
hajo po zavednih rojakih, ki se
organizirajo, da pomorejo svo-
jemu narodu do boljše bodoč-
nosti. Zato je pa naša dolž-
nost, da podpiramo narodne
časopise, posebno "Cl. Amerika",
ter "Gl. Svobode", ki se
neustrašeno borijo za sloven-
ski. Pristopajmo k Slovenski
Ligi, ki edina ima namen kori-
stiti Sloventstvu splošno. Pri
Sl. Ligi ne bo strankarstva, ne bo
Lige se pripravljali, kaj si, so-
cialist ali kaj, vsak obdrži svo-
je mnenje, toda vzvišeno nad
vsem tem mora biti narodno
prepričanje in narodna zavest,
da smo mi slovenski borci za to,
da dočaka naša domovina
lepše dneve po tej krvavi voj-
ni, da ne bo posledica vojne
samo to, da bo tisoč naših
sinov po bergljah okoli kazalo
plehaste medalje, pač pa da se
bo v prihodnje v svobodni Slo-
veniji storilo kar največ za na-
še sinove in brate, da jih bo-
demo skušali duševno dvigni-
ti in jim pomagati. Kadar se
ustanavljajo podružnice Sl. Li-
ge, naj pazijo rodoljubi, da pri-
dejo značajni in trezni mo-
zraven, ki ne bodejo delali sra-
mote organizaciji in slovenst-
vu, kakor se je to zgodilo ne-
kje v Ely, kjer je tajnik s svo-
jim početjem osramotil samega
sebe. To so ljudje, ki gredo
tja, kamor veter piha, za spo-
šno slovensko korist jim nič
mar, samo da je njih trehuh
sit, njih bližnji pa naj strada.

Bratje, bodimo značajni in
delujmo za narod. Ako se sa-
mi ne bomo potrudili, drugi
se tudi ne bodejo za nas. Ko-
nečno pozdravljam vse zave-
dne Slovence in Slovenke, tebi
vrli list pa želim mnogo novih
naročnikov. Nazdar.

Član Lige.

Službo dobi dekle za hišna opravila.

Plača po dogovoru. A. Ahčin, 6218 St. Clair ave.

(64)

Naprodaj motor-cycle, dobro ohran-

jen. Pocen. 3837 St. Clair ave. (53)

Naprodaj je lep motor-cycle,

Pop. 1914. 2. sedeža. 8. H.P. vse orodje. M. Sadež. 140. 1035

Hartley Rd. blizu E. 152 St. in Five Points. Collinwood.

(53)

Naprodaj en drešer, 2 postelji,

\$3.50, velika miza \$1.50, side-

board \$4.00, gugalniki in stoli

po \$1.00. 1798 E. 55th St. (53)

Lepa front soba se odda za

nekaj fantov. 1308 E. 55th St.

DRUŠTVENI OGLASI.

"SLOVENIJA"

Zboruje vsako prvo nedeljo v me-

secu ob 2. uri pop. v prostorih

na 3044 St. Clair Avenue

Predsed. F. Špelko 3604 St. Clair.

tajnik. F. Russ, 6104 St. Clair.

blag. A. Pijeljk, 1758 E. 43 St.

Pojasnica dajejo predsednik in

tajnik. Plaćuje se \$1 na mesec.

Sprejema se osebe od 16-45 let

Zdravnik. F. J. Kern, 6202 St.

Clair ave. 30. dec. 15.

Dr. "SAVA" št. 87 S. S. P. Z.

Zboruje prvo nedeljo v me-

secu v John Grdinovi dvorani

Predsed. R. Cerkvenik 1115 Nor-

wood Rd. tajnik. J. Polak, 6225

Glass Ave. blagajnik Anton Ma-

lovič, 1095 E. 64 St. Društvo da-

je \$5.00 bol. podpore na teden

in \$500.00 usmrtine. Rojake se

vabi k obilnem pristopu.

1. feb. 16.

ZALOSTNE MATERE BOJJE

Slov. mlad. sam. podp. društvo

Zboruje tretjo nedeljo v mes.

na 6131 St. Clair ave. ob 2. uri pop.

Redne pevke vaje vsak torek ob

7.30 zveč. na 6131 St. Clair ave.

Predsed. J. Sadar, 1113 Norwood R.

tajnik. L. Marhar, 1291 E. 54St.

blag. M. Glavič, 6305 Glass Ave.

Nač. F. H. Mrvar, 1361 E. 55 St.

Natačnica pojasnila daje pred-

sednik in tajnik. (8-15)

MACCABEES OF THE WORLD

No. 1288.

Zboruje vsako drugo in četirto

nedeljo v J. Grdinovi dvorani ob

9. uri popoldne.

Predsednik. Jos. Babnik 1387 E.

60th St. blagajnik in I. tajnik J.

E. Rebersak, 14903 Sylvia ave.

Collinwood, pomožni tajnik A.

Gačnik, 1366 E. 39th St. Zdrav-

nik O. H. Boulee E. 55th St.

cor Whittier ave. Bolniki naj se

zglasijo pri pomožnem tajniku

A. Gačnik, 1366 E. 39th Street.

SV. JOZEFA

Sam. K. K. podp. društvo

Zboruje četirto nedeljo v mesecu

ob 2. uri pop. v J. Grdinovi dvor-

ani. Vstopnina od 18-25 let

prosta, od 25-35 leta \$2.00, od

35-40 leta \$2.50. Rojake se vabi-

jo k obilnemu pristopu.

Predsed. F. Koren, 1583 E. 41 St.

I. taj. F. Košmerlj, 455 E. 152 St.

II. taj. J. Stamfel 6127 St. Clair.

blag. John Germ, 1089 E. 64 St.

Zastopnik za zapadno stran

Georg Kofalt, 2038 W. 105 St.

Zastopnik za Newburg

John Lekan, 3514 E. 80 St.

SRCA MARIJE (stara)

Sam. žensko podporno društvo

Zboruje vsak drugi četrtak v me-

secu v John Grdinovi dvorani.

Predsednica Frances Lausche,

6121 St. Clair ave. tajnica Hele-

na Mali, 1101 E. 63 St. II. tajni-

ca Franciska Stupica, blagajni-

ca Ana Kramar, 1101 E. 62

St. Zdravnik F. J. Kern, 6202 St.

Clair ave. Sprejemajo se ženske

in dekleta od 16-45 (1. mar. 16)

EDINOST

Sl. Nar. Pevsko Podp. S. društvo.

Zboruje drugo nedeljo v mesecu

dopolodne na 3044 St. Clair ave.

Pevske vaje vsak torek in četir-

tek zveč. na 6025 St. Clair ave.

Sprejema rojake od 16-40. leta.

Predsed. P. Kogoj, 3904 St. Clair.

I. tajnik. J. Jadrč, 1426 E. 40 St.

blag. A. Završček, 3332 St. Clair.

Zdravnik F. J. Kern, 6202 St.

Clair ave. (29-3-15)

SLOVEN. NAR. ČITALNICA

Zboruje zadnji četrtak v mesecu

v čitalniških prostorih na 6029

Glass Ave. Knjige se izposoja

Jejo ob nedeljah od 9-11 dop.

in v četrtkih zveč. od 3-9 ure

Predsed. A. Peterlin, 1134 E. 63 St.

tajnik. A. Milavec, 6202 St. Clair

blag. Iv. Čebular, 1229 E. 60 St.

Pojasnica se dajejo ob uradnih

urah v čitalnici (1. jan. 15.)

Slov. podporno društvo

"DOBROSLAVCEV"

Zboruje prvo nedeljo v mesecu

ob 9 dopoldne v J. Grdinovi dvor-

ani. Društvo plačuje \$5.00 te-

denske bolniške podpore.

Pojasnica dajejo uradniki.

Pred. J. Jarc, 1358 Marquette St.

tajnik J. Travnikar, 1371 E. 61 St.

blag. M. Setnikar 6305 Glass av.

zdravnik F. J. Kern, 6202 St.

Clair ave. (1. jan. 16.)

"SRCA JEZUSA"

Zboruje drugo nedeljo v mesecu

ob 1. pop. v Knausovi dvorani.

Sprejema člane od 16-45 leta.

Bolniška podpora je \$6 na teden

\$300 smrtine za \$1.00 na mes.

Predsed. J. Pekolj 6011 Bonna av.

I. taj. M. Oblak, 1235 E. 60 St.

blag. S. Span 6315 Glass ave.

zdravnik J. M. Seliskar, 6127 St.

Clair avenue. (12-15)

SLOVENSKI SOKOL

televadno in podporno društvo

Zboruje vsako tretjo aredo v mes.

na 6131 St. Clair ave. ob 8. zveč.

Star. Pr. Kogoj, 3904 St. Clair.

taj. F. Hudovernik, 1052 E. 62 St.

blag. J. Pekolj, 6011 Bonna Ave.

zdravnik F. J. Kern, 6202 St.

Clair ave. 30. dec. 15.

"VRH PLANIN"

Sam. pevsko in podp. društvo.

Zboruje prvo nedeljo v mesecu

v Dan Stanišić dvorani, vogal

Calcutta avenue in E. 160th St.

Predsed. F. Grdadolnik 444 E. 158

St., blagajnik Anton Ogrine, 444

E. 158 St., tajnik M. F. Fudhar

15712 Waterloo Rd. Tel. Wood

137 R. (4-15)

Sam. pod. dr. "Zukamark"

Pred. Roman Maver, 4220 Spe-

rior ave. tajnik John Roje, 4220

Superior ave. Blagaj. Frank Ma-

rešič, 4331 Superior ave. Zdrav.

F. J. Kern, 6202 St. Clair ave.

Zboruje zadnjo nedeljo v mese-

cu ob 2. uri popoldne, na 3044

St. Clair ave.

Društvo daje \$7.00 na teden

bolniške podpore in \$150. usmr-

tnine, plačuje se \$1.00 na mesec

SV. JANEZA KRST. 37 J8KJ.

Zboruje tretjo nedeljo v mesecu

v J. Grdinovi dvorani, 6025 St.

Clair ave. ob 1. uri popoldne.

Predsed. L. J. Pir, 6119 St. Clair

tajnik I. Avneč 5427 Homer av.

blag. A. Zakrjšek, zastopnik F.

Millawitz 1031 E. 61 St. zdrav.

CLEVELANDSKA AMERIKA.

IZHAJA V TOREK IN PETEK.

NAROČNINA:

Za Ameriko\$2.00
Za Evropo\$3.00
Za Cleveland po pošti\$2.50
Posamezne številke po 3 cente.

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne sprejemajo.

Vaa pisma, dopisi in denar naj se pošilja na:

CLEVELANDSKA AMERIKA,
6119 ST. CLAIR AVE. N. E.
CLEVELAND, O.

EDWARD KALISH, Publisher.
LOUIS J. PIRC, Editor.

ISSUED TUESDAYS AND FRIDAYS.

Read by 15,000 Slovenians (Krautners)
in the City of Cleveland and elsewhere. Ad-
vertising rates on request.

TEL. CUY. PRINCETON 189

Entered as second-class matter January
5th 1909, at the post office at Cleveland, O.
under the Act of March 3, 1879.

No. 53. Friday, July 2. 1915.

Nedolžne žrtve.

Mrzel jesenski dan je. Solnce se je skrilo za težkimi oblaki, kot da ne bi hotelo svetiti na strašne prizore vojne.

Za grmovjem, ob dolgi blatni cesti, leži vojak na straži. Nedolžni od njega se razširja velika ravnina, preko katere žubori ponižen potokček. Vojak leži na trebuhu na vlažni zemlji, ves zamišljen. Z eno roko drži puško, dočim si je z drugo podprl glavo. Bil je to sin kršne Notranjske, na predstraži srbske armade. Ostro je pazil, da se kje ne približa neprijatelj, dočim so mu misli letele na krasne domače kraje, zapuščeno mater, in tiho je vzdihnil. Starejšega brata so mu gotovo ugrabili, ne oziravši se na prošnje in solze starice, ki je ostala sama v zapuščenih kočici. In huje zavre v njem kri, kričeča po osveti za domovino, za potlačeni narod, za ubogo starico.

In ko je tako ves zamišljen premišljeval, je komaj opazil, da se je medtem približal sovražni konjenik. Bil je videti jako utrujen in zamišljen. Razjahlal je, in dočim se je konj napajal pri potoku, se je on oziral okoli, ne slutivši kakšne nevarnosti. V daljini se mu je približeval še en tovariš. Naš vojak se trenutno nekoliko strese, toda kmalu se zbere. Puško prime pravilno v roke in napne petelina, da ustrelji.

Toda srce mu ne da. Slisal je, da oni, katerega hoče ubiti, govori slovensko kot on. Sprevidi, da so bratje, sinovi ene matere. Kri ni voda, in naš Notranjec zopet odloži puško. Medtem se je pa prvi konjenik še bolj približal in nekaj bilježil v svojem zapisniku. Naš Notranjec ga natančneje pogleda. Naenkrat se strese in poblede. Spoznal ga je.

Bil je njegov brat Peter. Sedaj ni vedel, kaj naj naredi. Da se ni približeval drugemu vojak, tedaj bi lahko brata pozval, da pride k njemu in se "uda", toda baš tedaj se je drugi konjenik popolnoma približal Petru kot bi mu hotel nekaj povedati.

Toda hoteč na vsak način rešiti Petra in ga pripeljati k svoji četi, nameri puško na drugega vojnika, ki se je Petru približeval. Toda ravno tedaj se je drugi konjenik tako približal njegovemu bratu, da ni mogel streljati, boječ se, da zadene Petra. Medtem se pa Peter nekoliko pripogne, ker mu je najbrž svinčnik padel na tla.

Sedaj je prišel ugoden trenutek, hitro sproži puško, toda v istem trenutku tudi sam zakriči. V času, ko je sprožil, se je Peter zopet dvignil, in strel iz bratove puške, namenjen drugemu, ga je pogodil v prsa, da pade na zemljo.

Z desno roko se prime za rano, z levo pa za glavo in zdihtne. Njegov tovariš, opazivši nevarnost, zbeži na konju.

Na tisoče misli švigne našemu Notranjcu v glavo.

Brata si ubil, — mu je govoril notranji glas.

Hotel sem ga rešiti in privedi ga, da se bori za pravično stvar za svobodo in ne za suženjstvo — je odgovarjal vojak sam sebi.

Tiho joka za bratom, in nekoliko mu je odleglo, ker mu je notranji glas govoril, da se on bori na strani pravice in proti suženjstvu, da se mu bo to oprostilo.....

Ne traja dolgo in vodja prednje straže pride k našemu vojaku.

"Ali si ti streljal?"

"Da."

"Na koga?"

"Na onega konja, katerega vidiš tam, kako besno dirja."

Vojak je postal jako blede, toda sicer ni bil razburjen, in misleč, da bo dojejo zadovoljni z njegovim odgovorom, prime zopet za puško, da jo pripravi za slučaj, da se približa drug sovražnik. Vodja straže — pani sovražnik. Vodja straže pa ni zato nekoliko bolj ježno vpraša:

"Pa kdo je bil na konju, ko si streljal?"

"Da, nekdo je bil."

"Ali veš kdo?"

"Vem."

"Torej povej kdo."

"Moj starejši brat Peter, predstražnik sovražnikov."

Glejte ga, tam leži mrtev."

Vodja straže zakolne potem pa odide.

Solnce je pričelo sijati, trobente bučijo, topovi grmijo, svetlo orožje se bliska. Krogelje žvižgajo, vse vrišči, grmi. Dve armadi ste se spoprijeli. Po kratkem, toda krvavem boju se je sovražnik umaknil. Med mnogimi mrtvimi in ranjenimi vidimo tudi našega mladega vojaka od včerajšnje straže. Sovražnikova krogla mu je prebila prsa, in padel je poleg svojega brata. Njegov vodja se mu približa, in ko ga opazi, tiho zajoka. Plitko jamo izkoplje in položi v njo dva rodna brata, dve nedolžni žrtvi.

Temna noč je. Na vasi je vse mirno, vsepovsod vlada nočna tišina. Nikjer se ne vidi lučice, le tam na koncu vasi, v napoli podrti bajtici, nekaj odseva. Na prepereli mizi stoji sveča iz loja, na črvičevem stolu pa sedi starica, vsa onemogla od boleznih in lakote. Prava slika siromaščine. Imela je dva sina kot hrasta. Eden je ob pravem času pobegnil k Srbom, da se bori za svobodo, drugega pa so odvlékli, da sama ne ve kam. To je bilo za njo večje gorje kot je sirota mogla pretrpeti. Silne bolečine jo popadejo. Dvigne se, potem pa pade mrtva na tla s silno kletvijo:

"Proklet bil Franjo Josip, Prokleta si Avstrija."

Hugo Glaser.

Nemški glas o vojni

Znano je, da v Nemčiji in Avstriji smejo listi pisati le o ono, kar dopusti vlada. Dočim v Franciji in Angliji časopisje javno kritizira vladu za vsako napako, in celo rusko časopisje piše precej svobodno o položaju, pa se v Nemčiji in Avstriji širijo tajne knjižice in brošure, v katerih se dokazuje, da narod ni tako navdušen za vojno, kakor to uradni listi dokazujejo.

Ena najbolj značajnih takih brošur je ona, ki je bila tiskana v mestu Lausanne na Švicarskem, pod naslovom: Iztožba Nemca. Knjižica je izšla v javnost v Švici iz umljivih razlogov, a dopisnik newyorškega časopisa "Tribune", Gordon Smith, trdi da pisatelj knjižice ni samo Nemec, pač pa celo pristen Prus, rojen od nemških starih in vzgojen v Nemčiji in verni ljubitelj svoje domovine kot vsak drug Nemec. Skrivno in tajno se je ta knjižica precej razširila v Nemčiji, dasiravno so oblasti prire-

dile za njo strašen lov. Mr. Smith je obelodanil v angleškem jeziku povprečno vsebino te knjižice.

"Pisatelj omenjene brošure ne piše samo kot Nemec pač pa tudi misli tako. Knjižica je napisana za Nemce in ne proti Nemcem."

Pisatelj je nemški liberal. Kar on piše se ne razlikuje mnogo od pisanja nemških listov pred vojno. (Pisatelj trdi v svoji brošuri, da je bila ta vojna zasnovana, pripravljena in proglašena po nemški vojni stranki. Vojna je imela svoje predglavnike kakor Bernhadi, Treitschke, Frobenius in drugi. Pisatelj pokazuje na način, kako je vojna stranka v Nemčiji delovala na javnem mnenju, da je slednje pripravila za vojno. Pisatelj piše, kako se je ruski car prizadeval na mednarodnem zborovanju, da se neha oboroževanje, toda Nemčija in Avstrija nikakor niste hotele poslušati ter ste se oboroževale naprej. Raditega je postala vsaka slična akcija v drugih državah brezuspešna.

Nemški pisatelj dokazuje, kako je Anglija neprestano se trudila, da v sporazumu z Nemčijo zmanjša povečanje vojne mornarice, toda berlinski kabinet je dosledno zavračal vsak sporazum. Zakaj? Pisatelj odgovarja, da raditega, ker se je od vseh evropskih držav samo Nemčija pripravljala na vojno.

Zakaj je Nemčija iskala vojno? Država se je nahajala v brezprimerni dobi gospodarskega napredka in blagostanja. Poznano je bilo, da je Nemčija najmočnejša država v Evropi in skoro vsakdo se je klanjal njeni volji. Neprestano je razvijala svojo moč, svoje bogastvo in vojaštvo. Nihče se ni hotel Nemčiji protiviti. To se je videlo ob času marokanske krize in ob času balkanske vojne.

Toda nemška vojna stranka je hotela imeti še več. Utepli so v glavo naroda, da pomeni vojna za Nemčijo boj za osvoboditev, kakor je bilo to ob Napoleonovih časih. Toda za kakšno osvoboditev? Od koga naj se Nemčija osvobodi? Na to vprašanje ne dobimo nikdar odgovora.

Nadalje pravi pisatelj, ko je uvaževal vse dogodke, ki so povzročili vojno, da je Nemčija v Avstrija umor v Sarajevu razglasila kot ugodno priliko, da se začne vojna v Evropi, vojna, katere je Nemčija zagnala in katero se je do zob oborožila. Nemški pisatelj nadalje piše, da sta Nemčija in Avstrija odgovorne za vojno. Strašno klanje traja neprestano naprej, vsaki dan so večji kupi mrtvecev, nova opustošenja slede starim. Narodi se morajo dvigniti za mir.

Toda pisatelj pravi, da mir ne sme biti tak, da bi bil v njem najmanjši kal bodoče vojne. Narodi naj se združijo, toda ne smejo biti podjarmljeni. Stalne armade naj se znižajo za toliko, kolikor je pač potrebnih vojakov za vzdrževanje miru v državi. Evropa potrebuje dolgo vrsto let miru, da se popravi, da se zacelijo grozne rane, katere je prizadela Nemčija.

O tej stvari je pisal tudi mesečnik "Literary Digest", ki je jako poznan po svoji nevtalnosti. Toda ali ni značajno, da Nemec sam prizna, da je vojno povzročila Nemčija, izvana po svoji stranki. "Vsi so se dvignili proti nam!" kriči Nemčija.

Toda kdo je prvi začel? Oni sami. In Nemci ne morejo torej dolžiti nikogar kot same sebe, če jih doleti zasluženo plačilo, kajti star pregovor pravi: "Kdor za meč prijema, bo z mečem ugonobljen."

Iz ruskega vjetništva. Vojaški sodnik nadporočnik dr. Lavov Mastnak, kateri je bil v Przemyslu, je danes brzojavno poročal svojim staršem v Slivnici pri Celju iz Kazalinska na Ruskem, da je zdrav.

Veliki in mali.

Angleški učenjak Artur Evans je napisal v velikem angleškem listu "Manchester Guardian" lep članek ali bolje razpravo o Jugoslovanih in Italiji.

Povod so mu dali glasovi, ki se v zadnjih časih javljajo v javnosti. Trdilo se je, da bodo zavezniki, Anglija, Francija in Rusija, v slučaju zmage, dale Italiji za njeno pomoč nekatero kralje, da katerih Italija ni ma prav nobene pravice.

Mi smo to razpravo v njenih glavnih potezah priobčili v našem listu pod naslovom "Italija in zavezniki", in nam ni treba na to izjavo še enkrat spominjati naših čitateljev, ker vemo, da so jo vsi pazno prečitali.

Pač pa želimo narodno pozornost obrniti na nekaj družega namreč s kakim priznavanjem in s kako dobrim poznavanjem naših razmer in s kako ljubeznijo do našega naroda piše ta ugledni tujec in veliki učenjak.

O našem položaju, prošlosti, narodnih aspiracij govori s takim razumom, točnostjo in simpatijo, kakor da bi bil naš po rodu, odgoji in krvi, ravno kot rojeni Jugoslovani.

Ta redka pojava je tem večja in lepša, ker na žalost opazamo, da je med nami več ljudi, in celo "boljših" ljudi, ki ne poznajo niti domovine, ljudje, ki imajo vse pojme o naši preteklosti pomešane, ljudje, ki danes s silo pritiskajo naš narod v mažarsko-nemško naročje, da zdrobijo našemu narodu še iste maloštevilne kosti, ki so mu ostale od "bratovščine" med Nemcem in Mažarom.

In sramota teh naših ljudi je toliko večja, ker vidimo s koliko ljubeznijo do naroda se peča z našimi zadevami tujec in odlični učenjak.

Enaka razprava kakor jo je napisal Artur Evans, je več vredna bolj koristna za naš narod, kot vse čerkarne avstrijskih-slovenskih laži listov, ki ne delajo drugega kot mažejo papir s cesarjem, grdiijo svoj rod, in z vsako besedo kažejo, da jim je zloba pokvariti še oni mali del pameti, kar so jo kdaj imeli.

Da je svetovno časopisje začelo o nas v zadnjih časih pisati bolj točno in bolj simpatično, je to v prvem redu zasloga Jugoslovanskega odbora, katerega člani se danes nahajajo že po vseh kulturnih središčih Evrope, kakor v Londonu, Parizu in Petrogradu. Ta odbor ne opusti niti ene prilike, da ne bi ostali svet poučil o naših težnjah in željah ter o naših narodnih aspiracijah. Posledice tega rodoljubnega dela se opazajo že danes, ker nas svet bolj pozna in bolj pravično o nas sodi, zato pa je tudi dolžnost nas vseh, da delamo spoznavno z dotičnimi zastopniki naše prave domovine.

Samo oni, katerim je domovinska ljubezen le to, da se udarjajo na prsa in kričijo, da so Slovenci, oni, ki so naučeni, da vedno sedijo na dveh stolih, ne morejo razumeti in ceniti kaj to pomeni, za svoje prepričanje in za narod doprinesati žrtve.

Med člani Jugoslovanskega odbora so ljudje, ki so se učili celo življenje, da s svojim delom prihranijo sebe in svoje družine, so ljudje, ki so neprestano podpirali narodne brate in sestre, da domovini kdaj kaj koristijo, in po vsem tem delu so morali bežati pred avstrijskimi špijoni in žandarji, da v pregnanstvu poslušajo kako njih očetešina propada, stariši stradajo, bratje in sestre kričijo, njih imetek pa raztepa na vse strani.

In kakšno zlo so ti ljudje naredili?

Oni niso hoteli molčati o krivicah in zločinih Nemcev in Mažarov, katere so počenjali nad našim narodom zahtevali so svobodo našega naroda.

In sedaj pa prihajajo oni, ki so svoj narod neprestano izda-

jali, varali in kradli, pridružujejo se jim oni, ki so se na račun tega naroda oblekli, nahranili in vzgojili ter kričijo nad narodnimi delavci o izdajalcih in tujih najemnikih.

Medtem pa v našo srečo pričanja spoznavati ostali svet naši ljudi in naš položaj, da bo tudi tukaj boljši in bistrejši in ne poživljeni del naroda spoznal, kaj je prav, kaj ni prav. Velik del naroda se danes ne da več slepo vleči za nos, kajti: Slepi spregledujejo, gluhi čujejo, siromašnim pa se oznanja evangelij svobode za naš narod: Hrvati, Slovenci in Srbi v skupni in svobodni državi!

Baron Burian govori.

"V Avstro-Ogrski ni nobenih nezadovoljnih in zatiranih narodov... Avstrija nima ničesar obetati, kajti v monarhiji vlada enakost za vse narode. Vsaka narodnost uživa svobodo govora, svobodo časopisja, pravo uporabo lastnega jezika, ki se ga uči v šolah....."

Ameriški javnosti tega ni povedal mogoče kak "avstro-ogrski" tukajšnji poslanik, ali kak "general-konzul" ali kak "kaprol-konzul". Pač pa je zgorenje vrstice sporočil ameriški javnosti baron Burian, novi avstro-ogrski minister za zunanje zadeve. V priznanje avstro-ogrskih konzulov v Ameriki pa moramo povedati, da so oni že veliko preje naznanili Ameriki tako surove laži, tako visokogospodske, preblarodne laži.

Nam se niti sanja ne, da bi pobijali laži barona Buriana. Našemu narodu samemu je več kot preveč znano, da je v Avstriji polno nezadovoljnih in zatiranih narodov, znano nam je, da o kaki enakopravnosti v Avstriji govoriti, se pravi vodo v morje nositi, kakšna je svoboda govora in časopisja, ve narod sam, kajti pri vsakem govoru, ki se v Avstriji priredi, je navzoč "vladni komisar", ki shod lahko takoj s sabljami in bajoneti razžene, če se govori kaj prehudo o razmerah; kako so svobodni časopisi, nam kažejo pobeljene strani slovenskih časopisov, katerim je prepovedano pisati, kar bi radi pisali. Najnesramnejša je laž, da se v Avstriji vsak narod podučuje v lastnem jeziku. 80.000 Slovencev v Trstu nima ene same male šole, celo otročjega vrtnca ne, a vlada ima v Kočevju za 15.000 Kočevjarjev tri male šole in gimnazijo. Torej naš narod dobro ve, da minister Burian po ministersko laže, in da je baron Burian res velik lažnik, so mu dokazali sami Avstrijci in Ogrji, kajti šele zadnji teden je prišla iz Budimpešte novica, da se bavi ogrska vlada z načrtom, če bi Slovakom dovolila uporabo slovaščine v njih šolah, in če bi se Rumuncem dovolilo vseučilišče. In tu imate sedaj lažnika! Dočim Burian trobi v svet, da se v avstro-ogrskih šolah poučuje otroke v njih materinem jeziku, pa nam brzojavka pravi, da se avstro-ogrška vlada "šele pripravljala", če bi to dovolila.

"Avstro-Ogrski ni treba ničesar obetati, ker prebivalci monarhije so zadovoljni, in v monarhiji vlada enakost za vse! Tako sporoča Burian v svet. Z drugimi besedami se to reče: Slovenci, kar imate sedaj to je dovolj, drugega ne smete

ničesar zahtevati. 80.000 Slovencev v Trstu ne sme dobiti niti ene šole, slovenski uradniki ne smejo nikdar na višja mesta, slovenski jezik ne sme biti uraden jezik pri sodnji. Vsa narod v Avstriji je zadovoljen, in zato je naša sveta dolžnost, da Avstriji želimo zmago, da bi še mnogo sto let lahko pljuvala na pravice slovenskega naroda.

Samomor v vlaku. V osobnem vlaku se je v vozu, kjer se nahaja stranišče ob 3. jutraj na Rakeku z revolverjem v levi sence ustrelil neki neznan človek, star kakih 20 do 30 let, visoke tanjke postave, temnih las, brez brk. Na sebi je imel pisano suknjo in ravno take hlače, višnjevo zavrtnico, slaminik v katerem je bil napis: "Trieste". Pri sebi je imel škatuljo z napisom Lega Nacionalna. Iz vsega tega se da sklepati, da je bil samomorilec Italijan iz Trsta, da je bil klican v vojaško službo, ter je zaradi tega izvršil samomor. Ker ni imel pri sebi nikakoršnih listin, ter ni bilo najti niti na perilu niti na obleki nikakršnih napisov ali črk, se njegova identiteta ni mogla dognati. Samomorilec je imel pri sebi 21 K gotovine. Truplo so prenesli v tukajšno mrtvašnico.

Poročil se je g. Ciril Dolencec ravnatelj deželne prisilne delavnice, z gđcno Tilko Lončarjevo, hčerko posestnika in hotelirja Lončarja v Trzinu.

4th OF JULY
IZLETNA VOŽNJA
Niagara Falls
IN
Buffalo
VIA
NICKEL PLATE ROAD
\$3.50 semintja.

Vlak št. 2 gre 3. jul. in št. 4 in 6 pa 4. jul. Ticket dober za povratek do 6. jul. Otrci pol vožnje.

Urad za tikete:
733 EUCLID AVE.

Kako prijeten je sveži zrak.

V Collinwoodu in Nottinghamu za one, ki tam živijo. Tudi vi imate priliko, da kupite svoj dom v tem delu velikega Clevelanda. Kupite lahko hišo vsake vrste, malo ali veliko, plača od \$300 naprej.

Imamo vsakovrstne lote od \$350 naprej. Ako hočete vam napravimo hišo na lotu, ki ga s daj kup te ali ki ga že imate. Pridite in oglejte si kraj za vaš novi dom.

Posebno smo priredili za dneve 3., 4. in 5. julija, in bode naša pisarna v nedeljo, 4. julija in v ponedeljek, 5. julija cel dan odprta. Na razpolago bo več razprodajalcev in bodete solidno postreženi.

M. F. INTIHAR,

15710-12 Waterloo Rd.

Vzemite St. Clair-Collinwood karo in stopite doli na E. 155 St.

Tel. Cuy Wood 187 R

Čistenje in likanje oblek.

DOBRO DELO.

Moške obleke\$1.00
Moške suknje\$1.00
Jopiči50c

NIZKE CENE.

Ženske kiltje80c
Ženske dolge suknje\$1.00
Ženske obleke\$1.00

The DAMM DRY CLEANING Co.

Cent. 739-W

1574 E. 55th ST.

East 2024

A. J. DAMM, poslovođa.

25 KUPONOV

vas opravičuje v kratkem času do tega krasnega darila ali katerega drugega. Kupon dobite v vsakem paketu.

8-Hour Union

Scrap Tobacco

Kupite danes en paket in zbirajte kupone. Radi bodeš žvečili 8-Hour Union, ker je najboljši tobak na trgu. Prinesite kupone k 8-Hour Union Tobacco Company, 2330 Ontario St., Cleveland, Ohio.

Union made

MI DAJEMO
SAVINGS CHECKS.

THE HIGBEE COMPANY

Naznanja da se začne
V TOREK 6. JULIJA

LETNA
JULIJSKA
RAZPRODAJA.

Naprodaj je omara za obleko in ena fina zofa. Prav poceni. 1176 E. 61st St.

Važne spremembe pri obrestih.

Nove pravice uložnikom:

Po 1. julija se pravila naše banke spreminjajo sledeče:

Obratni se priploje kapitalu 1. jan. in 1. jul. vsakega leta, toda od svet, ki se potegnajo iz banke tokom katerega četrtletja, se ne hudo plačalo obresti. Četrtletja so: 1. jan., 1. apr., 1. jul., 1. okt., 1. januarja.

Za svote manj kot tri mesece na banki, se ne bo plačalo obresti. Na ta način lahko potegnemo iz banke denar vsake četrtletje, ne da bi izgubili obresti za prejšnje četrtletje. Prej se je to godilo v 6. mes.

The
Cleveland
Trust Company

Build and East Ninth
Over 107,000 Depositors.
More Than Any Other
Bank in the State of
Ohio.

Slovenska Dobrodelna Zveza

Ustanovljena 13. novembra 1910.

Glavni sedež: Cleveland, O.

Inkorporirana v državi Ohio leta 1914.

Predsednik: JOHN GORNIK, 6105 St. Clair Avenue.
Podpredsednik: PRIMOŽ KOGOUJ, 3904 St. Clair Avenue.
Tajnik: FRANK HUDOVERNIK, 1052 East 62nd Street.
Blagajnik: JERNEJ KNAUS, 6129 St. Clair Avenue.
Zdravnik: JAMES M. SELISKAR, 6127 St. Clair Avenue.

ODBORNIKI: F. M. Jakiš, 1203 Norwood Rd. Josip Russ, 6712 Donna ave.
Fr. Zorč, 5909 Prosser av. Frank Oštr, 6033 St. Clair Ave. Anton Grdina,
6127 St. Clair Ave. Ignac Smek, 1098 East 66 St. Anton Oštr, 1153 E. 61 St.
Zvezno glasilo "CLEVELANDSKA AMERIKA"

Vsi dopisi, druge uradne stvari in denarne nakaznice naj se pošiljajo na glavna tajnika.
Pisarna glavnega urada se nahaja na 1052 E. 62nd Street, prvo nadstropje, nadaj. Cuy. telefon: Princeton 1276 R.

Dopisi.

La Salle, Ill. Tem potom ljudno naznanjam vsem članom, kakor tudi drugim somišljenikom, da se bo vršila seja seja Slovenske Lige znanstvenih vsako prvo nedeljo v mesecu ob pol osmi uri zvečer v Mat Kompozitnih prostorih. Vselej se bo sprejemalo nove članke pred sejo in po seji. Na seji pa smejo biti navzoči sami člani Slovenske Lige.

Objednem naznanjam vsem članom in rojakom v naši naselbini in okolici, da priredi naša podružnica Slov. Lige na nedeljo 11. julija izlet z vsestransko zabavo, in sicer na navd-nih, znanih prostorih za bolniš-nice. Vstopnina za mladeniče in moške: 50c, vstopnina za dru-žino: 75c. Začetek ob 1. uri po-poldne. Člani in vsi rojaki in rojakinje so najljubšeje vab-ljeni na ta prvi narodno-zani-mivi izlet. Zatorej se enkrat, ne pozabite nedelje 11. julija.

Z narodnim pozdravom
Ivan Jerič, tajnik.

Lorain, O. Cenjeno uredni-štvo. Posebnih novic nimam iz Loraina. Če bi bil taka klepu-tulja kakor je Martin Zelezni-kar iz Barbertona, bi seveda lahko do kosti obral vse, kar se kaže v javnem življenju, ker pa vem, da vaš časopis ne spre-jema takih oslarij kot jih piše Martin Zeleznikar v "Glasilu", naj sledijo sledeče vrstice: Te-ta štorikla je obiskala rojaka Ivana Kumše in mu pustila pri obisku zalo hčerko.

Delo pri nas je nekoliko bolj-še, za koliko časa, seveda se ne ve.

Martin Zeleznikar iz Barber-tona se je "skopal" dne 25. junija v "Glasilu" SNPJ na-pram članom Slovenske Lige in napram Ligi sploh. Ta du-ševna reva, ki si zna komaj hlače zapeti, in katerega še da-nes uciijo, kako se pod nosom z robcem briše, piše v "Glasilu" SNPJ, ki bi moralo prina-šati podučevalne, izobraževal-ne in Jednoti koristne članke, namesto osebnih napadov, da revček piše tako-le v "Glasilu":

Kričanje radi nepotrebne Lige je zadnje čase v ligaških listih mekoliko ponehalo. Kaj je te-mu vzrok, je seveda uganka, katero lahko rešijo le ligasi. —

Eh, Martin, ti reva, kaj boš pa-metoval se: kar priznaj lepo, da kar si napisal o Ligi, si pre-pisal iz "Proletarca", kajti da bi ti eno samo misel napisal med svet, si preneumen. Kdor je bral Zeleznikarjev dopis v "Glasilu" in kdor je videl "Pro-letarčev" opombo, ta mora takoj videti, da je Martine kar pre-pisal. V "Proletarcu" smo čitali: Bilo je namreč preveč kričanja, zabavljanja in ostud-nih napadov na posamezne osebe. Kdo je pa napadal? Ali ne to ravno vi, ki pravite, da je Liga nepotrebna? Mi goto-vo nismo napadali, ki smo Ligo ustanovili. Vi bi nas pustili pri miru, delali svoje, pa bi ne nobenega prepira po ča-pisih. Toda svojih strupenih jezikov proti rojakom niste mogli držati, sejali ste razdor.

Revček Zeleznikar tudi pra-vi, da je sanjal, da bodo reše-ni Slovenci vse nemške nado-ge, in da dobe Slovenci svo-je lastnega kralja (sic). Prav mi verjamem, da je Mar-tin to sanjal, kajti Martin niti

pametno misliti ne more, kako bi potem šele pametno sanjal! Martinu tudi jako privošim slovenskega kralja. Takoj ko dobimo mi Slovenci svojega kralja, pripravilo Slov. Liga Martina Zeleznikarja iz Bar-bertona, odbornika SNPJ, za dvorskega norca, in tu bo imel dovolj dela, da bo spuščal pa-met svojih možganov med učeni svet. Profesorji, zemlje-pisci, zgodovinarji, arhiologi, in vsi drugi se bodejo pred njim klanjali. O, Martine, sre-čni časi te čakajo, kajti dvorski norec je precej važna služba.

Nadalje piše ta cepc Zelez-nikar, da so Slov. Ligo v Bar-bertonu položili k večnemu po-čitku že 11. aprila. Njemu da je bila baje dana naloga, da iz-vrši vse potrebno. Rad mu vr-jamem, kajti on je sposoben, kopati — čast in poštenje svo-jemu bližnjemu, obrekovati svojega bližnjega, a za pošteno delo, za slogo in mir ni bil še nikdar, ker te stvari so mu pre-jutje kot surovemu, neizobraže-nemu človeku.

In kako krasno piše ta izan-ski Martin v Glasilu. Za vsako punco ve, kje se je ponoči po-ljubovala s svojim fantom, za vsako žensko nese — svoj nos, če pride v Barberton, ve tudi če je kaka "gopodična", ki pri-de na počitnice, že zakonska žena. Prerok Jeremija mu je pač dal poseben blagoslov za to, upam pa tudi, da ga nje-gova žena tudi blagoslovi, ker stika po prepovedanih potih za gospodičnami. Obžalujem pa urednika "Glasila", ki tako bedarijo priobčuje. Najbolj ku-mrni itaia bi se smejali take-mu skrupalcu, kot je Zelezni-karjev dopis v "Glasilu" SNPJ, ki bi moralo biti vendar v bolj dostojnem tonu pisano.

Ne misli pa Martin, da ti od-govarjam raditega, ker si na-pisal tako mastno in častivred-no klobaso za "Glasilo" ali mo-goče, da ti odgovarjam od ka-ke stranke, odgovarjam le za to, da boš mislil, da pišeš za govedino, kajti tvoji dopisi pač niso družega kot "futer za vo-le. S pozdravom Martin Bolka.

DROBTINE.

Govorili so, da je solnce 31. julija, 1914 zadnjič gledalo na svet, kakošen je bil. Ko je zo-pet prisijalo 1. avgusta 1914, je dobilo solnce povsem nov svet pod seboj. Spremembe, ki so nastale radi vojne, so neiz-merne, toda šele začele so se. Kakoršnjo-koli spremembo nam bo ta vojna prinesla — politič-no, družabno, ekonomsko, in-dustrijsko, vsaka taka spre-memba bo brez dvoma temelj-na, globoka in velika ter mogo-če celo revolucionarna. Ne bo-dajo se vršili samo diplomatič-ni razgovori, pač pa se bo te-meljno reševalo in odločevalo o dalekosežnih življenjskih vprašanjih z dalekosežnimi po-sledicami.

Ljudje ne bodejo samo pre-števili svoje zgube ter življenje nadaljevali v isti meri kot do-sejad. Ljudje, živijo danes v najtežjih preskušnjah, kar so jih imeli od početka sveta, in ljudje po vojni ne bodejo samo siromaki, pač pa bodejo tudi popolnoma spremenili svoje mnjenje. Veliki preobrti nas čakajo. V važnih letih živimo.

A — Italija bo gotovo pre-magala Avstrijo.
B — Zakaj pa?

A — Vsi pravijo, da se sedaj-na vojna vrši ponajveč v strel-nih jarkih. Ker je že veliko Ita-lijanov, ki so bili v Ameriki, od-šlo v vojno, ni dvoma, da bo-dejo Italijani nadkrilili vse dru-ge v kopanju strelnih jarkov, ker so se v tem delu dovolj iz-vežbali pri ameriških železni-cah, cestah in kanalih, kjer so bili uslužbeni.

— Dne 5. junija sifko ujeli 50.000 Rusov. — Janez Laži-ust, c. kr. pekarija 43. divizije, (Poročilo po kabelu avstrijskim-slovenskim listom v Ame-riki.)

'Moj sveti in pravični Bog! Kako mogočna je Avstrija. Glejte, celo avstrijski peki so ujeli 50.000 Rusov.

Toda kako je to mogoče? Ali so to povzročili s testom ali z "gulaš-topovi?"

Italijan je šel kupiti lijak ali cedilo v trgovino. Vedel pa ni, kako se pravi tej stvari angleš-ko. Na vse načine je skušal raz-lagati trgovcu, kaj želi, toda ga ni razumel. Konečno pa re-če Italijan:

"Give me dissa kind: Water go ahead, macaroni stop!"

In Italijan je dobil cedilo.

POZOR!

Vsem onim znancem, ki mi kaj dolgujejo, prijazno nazna-njam, da se oglasijo pri meni vsaj tekom prihodnjih štiri-najst dni, da poravnamo med-sebojno. Ako ne poslušajo te-ga prijaznega opomina, sem primoran jih z imeni priobči-ti in s svoto, katero dolgujejo, in iskati denarja drugje.

John Grdina,
6025 St. Clair ave.

(54)

Naznanilo in priporočilo.

Naznanjam rojakom, da sem pričel prodajati tudi farne. To-rej kdor želi kupiti farmo ali zamenjati s hišo za farino, mu sedaj lahko postrežem. Proda-ja pa tudi hiše še vedno tako kot dosedaj. Imam več hiš na-prodaj v bližini slovenske cer-kve. Se priporočam

Jos. Zajec,
1378 E. 49th St. Cleveland, O.
Central 6494 R.

(53)

POZOR!

Naprodaj je slaščičarna, igralna miza, 8 novih stolov in nova miza, mehka pijača, dve zloženi mizi za slaščice. PIPA za sodo. Se več drugih stvari, ki spadajo v to stroko. Po ka-kor nizki ceni. Oglasite se pri Jerry Pengal, 6707 St. Clair ave.

(54)

POZOR!

Naznanjam cenjenim roja-kom, da sem pričel poslovati s prodajo hiš. Ako imate napro-daj svojo hišo, ali bi jo radi prodali, naznanite meni, in jaz vam bom z veseljem ustregel. Ako si želite kupiti hišo, ogle-site se pri meni. Z veseljem vam razkažem vse hiše, naka-si po svoji volji lahko zberete, katere vam ugaja. Priporočam se rojakom v obilno naklonje-nost.

(54)

JERNEJ PENGAL,
6707 St. Clair ave.

SELITEV.

Slavnemu občinstvu naznan-jam, da se bom preselil iz se-dajšnjih prostorov 6117 St. Clair ave. na nove prostore 6113 St. Clair ave. v prostore kjer je bil prej Josip Gornik.

Čudovito znižane cene za dva dni, petek in soboto. Ob priliki preselitve sem ta dva dni znižal cene na vseh mož-kih, ženskih in otroških čevljih. V novi trgovini bodem imel večjo zalogo čevljev, kakor v sedajni, in poleg čevljev bodem imel v zalogi tudi najmodernejšo možko opravo, kakor srajce, kravate, ovrtnike, spodnje pe-rilo, kape, nogavice, itd. Se priporočam rojakom.

FRANK GORNIK,
6117 St. Clair ave. stari naslov.
6113 St. Clair ave. novi naslov.

Jako lepo pohištvo naprodaj za 4 sobe. Poceni. C. Rant, 5308 Harlem Ct.

VABILO!

Dr. Slovan št. 3 SDZ va-bi na svojo zabavo ali piknik v nedeljo, 4. julija, ki se pri-re-di na Recharjevih prostorih v Euclid, O. Obljubilo in sporo-čilo nam je deset društev spa-dajočih k SDZ in posebno še pevsko društvo "Edinost" svojo udeležbo. Dr. Edinost nam iz gostoljubnosti zapoje nekaj krasnih pesni, tako, da ne bode nikomur dolgčas ali žal, da je prišel na sveži zrak.

Na programu bo še marsikaj drugega zanimivega, posebno ono, kar nam bodejo povedali štirje vojaki iz evropske vojne, namreč dva Rusa in dva Tur-ka, kaj so doživeli v vojni, in kako so se združili, da so mo-gli zbežati iz Evrope.

Torej kdor hoče zvedeti ve-liko zanimivega in kdor ljubi prosto zabavo in sveži zrak, ga vabi dr. Slovan št. 3. SDZ v nedeljo 4. julija na prostore L. Recharja v Euclid, Ohio. Za vse lačne in žejne bo skrbelo

Dr. SLOVAN SDZ.

Slovenka želi službo pri privat-nih ljudeh. Vpraša naj na 1301 E. 167th St. Collinwood, O.

(54)

POZOR!

[Pravkar sem dobil lepe je-senske vzorce za moške obleke in suknje. Ti vzorci so sedaj na razpolago v mojih prostorih, da si jih rojaki ogledajo. Izde-lujem fine moške obleke in suknje po meri. Se priporo-čam, Andrej Jarc, 6110 St. Clair ave.

(54)

Dve sobi za fante se oddajo, v najem. Posebna vrata. 982 E. 78th St.

(55)

Slovenka dobi službo za hišna opravila. 4322 St. Clair ave.

(55)

Popravljen prebava.

Vi veste, kaj pomeni to, če vaši prebavljalni organi niso v redu. Berite kar nam je ne-dolgo tega pisal Mr. M. Po-dobnik, Oregon, Ill. Zahvalju-jem se za Severovo želodčno grenčico. Dolgo sem trpel na želodcu, toda ko sem pričel rabiti Severovo želodčno gren-čico, so bolečine zginile. — Severova želodčna grenčica utrdi slab želodec, vam daje apetit, pomaga če ste zaprti ali ne prebavljate. Cena 50c in \$1.00. Naprodaj pri lekarnarjih ali W. F. Severa Co. Cedar Ra-pids, Ia.

Naprodaj je dobra, okrogla jedilna miza. 6305 Edna ave.

(54)

POZOR!

Vsem našim cenjenim prija-teljem in naročiteljem po Penn-sylvaniji in drugod, naznanjam da g. J. R. Vincenković ni naš zastopnik in nikakor ni upravi-čen pobirati naročila za našo družbo ali pa celo sprejemati denar kot v plačilo naročene-ga blaga. Toliko vsem rojakom na znanje.

The Ohio Brandy Distilling Co
6102-04 St. Clair ave.
Cleveland, O.

(55)

NAZNANILO.

Naznanjam cenjenim gospo-dinjam, da bodem od 1. julija naprej popolnoma prenovil svo-jo mesnico. Prodajal bodem samo za gotov denar. V zalogi bom imel vselej najbolje in sve-že meso, kakor tudi prekajeno ter bo vselej od 1-3 cente ce-neje pri funtu kot kje drugje. Dajem štempe. Izvrstna pos-trežba vsem. Priporočam se za obilen obisk.

(54)

JOS. ZULIČ,
6301 Glass ave.

Naznanilo.

Dr. A. A. Kalbfleisch, 6426 St. Clair ave. prvi zobozdrav-nik med Slovenci, ki je dobro znan po svojem izbornem delu v zobozdravništvu, in do kate-rega imajo vsi rojaki zaupanje, naznanja, da tekom poleten-skih mesecev njegov urad ne bo odprt ob nedeljah, pač pa ob ostalih, dnevih kakor navadno.

Soba se odda v najem za ene-ga fanta, brez hrane. Vpraša se po 6. uri zvečer na 1110 E. 64th St.

HAROLD E. EMERICH.

javni notar in zastopnik za za-varovalnico proti ognju. Pro-daja zemljišč in lotov. Preskr-bi posojila. Tel. Wood 58, Bell Eddy 3678 J. stanovanje:
16205 St. Clair ave.
Collinwood Sta. Cleveland, O.

Bell East 2377 W. Cuy. Cen-tral 6678 R. — Plin in Kisik. Uradne ure od 9—12, in od 1—5. Ponedeljek, četrtek in so-boto zvečer od 6—8.

Dr. F. L. KENNEDY,

zobozdravnik
Dretje zob brez bolečin. Delo garantirano. Govori se sloven-sko. In nemško. 5402 Superior ave. vogal 55. ceste. Cleveland, Ohio.

(23-46)

AMERIŠKI DRŽAVLJAN.

V našem uredništvu je izšla dolgo pričakovana knjiga: "Kako se postane državljan, ustava Zjed. držav, vprašanja in odgovori za prosilce ameriškega državljanstva." Ta knji-ga je edino delo svoje vrste, in je bila odobrena od sodnije Zjed. držav. Cena knjigi 25c. Rojaki, sežite po njej, tudi oni, ki ste že državljani, ker marsi-kaj zanimivega dobite v njej. Pošljamo tudi po pošti za isto ceno 25c s poštnino vred.

Posk v angleščini in lepopi-lju potom dopisovanja. V Cleve-landu tudi s privatnim učite-ljem. Denar, ki se žrtvuje za sa-mo izobražbo, je najbolje nalo-žen, in ne vzame ga ne kriza ne vojna. Pišite za pojasnila na SLOV. K. SOLA,
6119 St. Clair ave. (48)
CLEVELAND, OHIO.

(48)

POZOR!

Rojakom v Kitzville, Minn., in okolici naznanjamo, da je

Mr. Joe Adamich

Box 65, Kitzville, Minn., naš pooblaščen zastopnik in opravičen pobirati naročnino. Rojakom ga toplo priporoča-mo.

"Clev. Amerika"

National Drug Store!
Slovenska lekarna.

vogal St. Clair ave. in 61. ceste S posebno skrbnostjo izdeluje-mo zdravniške predpise. V za-logi imamo vse, kar je treba v najboljši lekarni.

(45)

KJE JE John Jenič, doma iz Koroske vasi, občina Šmihel-Stopiče, star 42 let. Pred osmimi leti je bil nekje v Chicagi in Calumetu, v starem kraju ima ženo in dva otroka, in žena bi mu rada sporočila važne novice. V mu ženo sporočila važne novice. V mu ženo sporočila važne novice. V mu ženo sporočila važne novice.

(55)

Išče se služkinja v starosti do 40 let, najsibo samska ali udo-va brez otrok. Opravljala bi navadna hišna dela in skrbela za dva otroka. Katero veseli, naj se zgasi po 5. uri popol-dne pri John Malovrh, 439 E. 158 St. Collinwood.

(53)

FRANK BRICELJ,

6026 St. Clair Ave.

Expresman.

Prevažam pohištvo in vsa-kovrstne stvari. Postrež-ba točna in zanesljiva.
Tel. Princeton, 1982 L.

HIŠE. NAPRODAJ.

za 3 druž. na E. 33 St. rent na mes. \$32.00. Cena \$2700.
za 3 druž. na E. 61 St. Lot 40x 182, cena \$4200.
za 2 druž. na Norwood, \$33.00.
za 2 druž. na E. 63 St. \$2700
za 2 druž. na E. 76 St. skoro nova, \$3400, takoj, \$1000, drugo na lahke obroke.
za 2 druž. na E. 68 St. 8 sob, škrljeva streha, \$2700.
Imam še več drugih trgov-skih posestev naprodaj na St. Clair ave. Vprašajte pri John Zulich, 1165 Norwood Rd.

(53)

IZURJENI ZOBOZDRAVNIK.

Dr. A. A. Kalbfleisch,
6426 St. Clair Ave.

Govori se slovensko in hrvat-sko. Točna postrežba. Časo-pisi na razpolago. Ženske strežnice. Edini zobozdravni-ski urad v mestu, kjer se govori slovensko in hrvatsko.

Uradne ure:
Od 9:30 do 11:30 dop.
Od 1:30 do 5:00 pop.
Od 8:00 do 8:00 zvečer

Telefon urada:
East 408 J.

Telefon stanovanja:
Eddy 1856 M.

POZOR!

Rojakom v Taylor, Wash. naznanjamo, da je naš tamoš-nji zastopnik

Mr. Louis Fink,

Box 34, Taylor, Wash.

On je pooblaščen pobirati na-ročnino in dajati pobotnice. Rojakom ga priporočamo.

"Clev. Amerika"

Čedna soba se odda za enega ali dva fanti. 1172 E. 58th St.

POZOR!

Pomlad je tu, treba je popraviti, kar je uničila zima pri gospodarskih po-slopjih. Priporočam se za vsakovrstna popravila in nova dela. Oglasite se se-daj, ker čas je ugoden. Delo izvršim v zadovolj-nost vseh.

FRANK HOČEVAR.
Stavbenik.
1099 E. 64th St. (66)

(66)

FINO VINO

vedno dobite pri Jos. Koželu.

Belo, niagara in concord vino.

Posebno ženskam je moje vi-no znano. Po stari navadi Jos.

Kožely, 4734 Hamilton ave.

(66)

Pravi starokrajki brinjavec

Cena 6 steklenic . . . \$6.50

Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Čista slivovka kuhana iz pravih

čespelj. Cena 6 steklenic . . . \$6.50

Cena 12 steklenic . . . \$13.00

Imamo najfinjši tropinjec in

droznik. 1 gal. \$2.25, \$2.50, \$2.75

Pristna rudeča ohioska vina

Galona . . . 50, 55, 60 in 65c

Katavba in Delavare vino 80 in 85c gal.

Vinska posoda ob 5 do 10 gal. velja \$1.00, za 25

gal. posoda \$2.00. Pri večjih naročilih je sed brez-plačen. Te cene so samo za na debelo. Naro-čilu naj se priloži denar in natančni naslov.

(55)

The Ohio Brandy Distilling Co.

Prva slovenska družba za prodajo finih pijač.

6102-04 St. Clair Ave. - Cleveland, O.

(55)

Išče se služkinja v starosti do 40 let, najsibo samska ali udo-va brez otrok. Opravljala bi navadna hišna dela in skrbela za dva otroka. Katero veseli, naj se zgasi po 5. uri popol-dne pri John Malovrh, 439 E. 158 St. Collinwood.

Živa in gola resnica

Casopisi, ki zobjejo iz jaslji avstrijske vlade, pišejo kako naš slovenski narod iz ljubezni in navdušenosti "za prejasno dinastijo in domovino" dragovoljno in v obilici prinaša vladni žrtvenik vse, kar je treba za obrambo te prejasne in prevzvišene dinastije in domovine.

To se posebno lahko vidi, kadar se podpisuje v Avstriji vojno posojilo! Videli smo ime na teh darovateljev v starokrajskih časopisih in pronašli smo sledeče:

(Ljubljanski kanoniki s škofom vred so podpisali pol milijona vojnega posojila. Ti prav lahko dajo. Dohodke izjajo ogromne, dela pa nobenega. Bogate ustanove, od katerih živijo, ne donajajo narodu nobenih koristij, in ta kanoniška gospoda tudi za narod navdušena ni, torej se o njej ne more trdit, da narod reprezentira, ker narod nima od nje niti toliko kolikor je črnega za notom. Vlada Kranjske dežele je podpisala deset milijonov kron za vojno posojilo. Kje bodo vzeli, se ne ve, kajti kakor je znano, je bila Kranjska že pred vojno na popolnem finančnem bankerotu po zaslugi klerikalne vlade, ki je denar davkoplačevalcem kar sipala za koritarje, a kmetje niso dobili ničesar, tako da jih je čimdalje več moralo prijeti za beraško palico in oditi v Ameriko za krahom. In nič bolje ni šlo drugim. Vsi narodni zakladi, kolikor jih je narod s teško mujo in ogromnimi žrtvami zbral teko dolgi let, so zginili vojnemu moloku v žrelo. Kdor ni dal prostovoljno, temu se je namignilo: plačaj, če ne bo jo! Največ koristi od tega denarja pa imajo razni mažarski čifuti, ki prodajajo avstrijski vladni pesek in pepel mesto hrane, čevlje iz papirja mesto iz usnja, kar se je javno dokazalo v Avstriji sami. In kaj bo imel narod od tega? Po vojni bodo opustošena polja, prožeta s krvjo naših najboljših sinov, prazne blagajne in kakih 100.000 razčepanih, usmiljenja vrednih hromcev, slepcev in blaznežev. Hodili bodo od praga do praga ter kazali junaštvo Avstrije z odsekanimi rokami, nogami in brez oči! Vse to za večji blagor in povišanje cesarja od milosti božje.

Tako je Avstrija plačevala dosedaj one, ki so jo reševali, in tako bi plačevala tudi sedaj, da ni tudi njej prišel dan plačila za vse one zločine, katere je počenjala in jih še še danes počenja nad našim narodom. Zato pa tudi vidimo, da se nahajamo pri vojnem posojilu, poleg onih, ki so primorani plačati, tudi oni, ki želijo, da se naprej ostanejo take razmere kot so danes, da živim ljudem jermena s kože režejo.

Kje dobite čistejših in boljših rodoljubov in Slovencev, katerih imena se bliste na prvem mestu vojnega posojila iz Ljubljane. Evo jih: "Krainische Sparkasse", Karol Pollak, Lote Seeman, Anna edle von Tornago, Gabriel Rehn, Friderika Toenies, Josef Eberle, Maria dr. Mahr, Friderika Keimbauer, itd. To so ljudje, ki so došli na Slovensko s pinkelcom na ramenih, a danes so bogataši in milijonarji na račun slovenskega naroda.

To so rodoljubi, ki se žrtvujejo za naš narod in domovino! In kar ni mogoče drugje, to se dogaja pri nas, celo tu v Ameriki. Marsikateri vidi med temi "rodoljubi" ime onega, kateremu je moral grunt prodati, nakar so ga pogladi po svetu, danes so naši ljudje siromaki, a oni, ki so z goljufijo grunte kupovali, pa največji rodoljubi.

Ni čuda, da nam je nedavno nekdo rekel: Jaz se kar bojim, da bo naš narod po tej strašni vojni dobil ono, kar želi, namreč suženjstvo, kakor je bilo dosedaj, in ki ga je tako zaslepilo, da že več ne more razločevati dobro od slabega, resni-

ce od laži, suženjstvo od svobode.

In to je gola in živa resnica. Kje na svetu dobite narod, katerega sta glad in siromaščina potirala od rodne hiše, narod kateremu je vsak pritepenec zapovedoval, narod, ki je prišel sem bos, lačen in zmučen, da postane človek; narod, katerega so doma kradli in izžemali, pa kljub temu del naroda še danes vleče s svojim tiranom, še danes sili v lakoto in suženjstvo in pod bič, še danes vleče z onimi, ki se mu smeja in ga zasramujejo!

Kaj pomeni to? To pomeni, da je del naroda tako zaslepljen in zastrupljen, da ne zna več razločevati resnice od laži, dobrega od slabega, suženjstva od svobode!

To je živa in gola resnica. Boj temi, boj izkoriščevanju, boj suženjstvu!

Avstrijski konzuli in -- psi.

Mnogokrat se je po narodnem časopisu že povdarjalo, da avstro-mažarski konzuli v Ameriki ne naredijo ničesar v prid naroda, katerega zastopajo, pač pa se je že mnogokrat slišalo, da se dajo dobro plačati za vsako svoje delo. Kadar konzul podpiše kako listino, računa \$2.00 za svoj podpis — in s tem zastopa narod in apostolsko veličanstvo. Toda sedaj se je pa le nekaj zgodilo, kar je v korist naroda in v čast avstro-mažarskim konzulom. Narod sedaj lahko vidi, da je avstrijskim konzulom pri srcu napredek in korist naroda. Cesarstvo in kraljevi avstro-mažarski konzul v Pittsburgu je javno dokazal, kako mu je pri srcu korist in bodočnost — pasjega rodu, ter je v nekem listu, katerega ne izdajo za pse, ampak za Hrvate, izdal ta cesarski in kraljevi konzul sledečo izjavo:

"Iz urada ces. in kralj. avstro-ogrškega konzulata v Pittsburgu, Pa.

"Vi ne smete imeti psa, če stanujete v Pennsylvaniji, ako niste ameriški državljani."

"Ob priliki zadnjega zasedanja pennsylvanske legislature, je bila potrjena postava, ki zabranjuje v Pennsylvaniji vsem nedržavljanom imeti pse. Ker ima mnogo naših rojakov pse, in ne vedo za zgorej označeno postavu, smatra cesarsko-kraljevi avstro-ogrski konzulat za potrebno, da tem potom svoje rojake obvesti.

S tem naznanjamo vsakemu avstro-ogrskemu podaniku, ki

stanuje v Pennsylvaniji, da ne sme imeti psa, če ni ameriški državljani. Omenjena postava je brezdvomno v protislovju z onimi pravicami, katere so Zj. državam dogovorno zajamčene. Zato pa svetujemo našim rojakom, da se zaenkrat tej postavi brezpogojno pokore in se tako ognejo sitnim posledicam z oblastmi.

"Iz urada ces. kr. avstro-ogr. konzula v Pittsburgu, Pa."

Brez dvoma je, da so s to postavo avstro-ogrski "podaniki" v Pennsylvaniji precej oškodovani, kakor to njegova vele-možnost avstrijski konzul jasno dokazuje, toda mi pa vseeno ne verujemo, da bi radi tega "pasjega vprašanja" prišlo do vojne med Zjed. državami in Avstro-Mažarijo.

Naši rojaki, podaniki Avstro-Ogrske, bi se vrlemu in vele-možnemu gospodu konzulu srčno zahvalili, če bi se za te siromašne čucke zavzel, ter bi zajedno pri ameriških oblasteh uporabil ves svoj veliki upljiv, ki mu je na razpolago, tako, da se tudi "foreign" psom dovoli uživati vse iste pravice, ki jih imajo "American dogs", posebno pa da se tem psom podelijo tiste pravice v Ameriki, ki jih uživa pasji zarod v Avstro-Mažarski, kjer imajo čucki visoke gnadjive cesarske gospode večje pravice in več kruha, kakor pa mnogi verni, modri in ponižni podaniki njegovega — ne pasjega — pač pa apostolskega veličanstva!

Kakor iz tega razvidimo, so se častni zastopniki Avstro-Mažarije že pričeli zanimati za svoje rojake, in avstrijski rodoljubi bodo znali te zasluge tudi ceniti, zasluge, katere si pridobijo avstrijski konzuli v dosego pasjih pravic. Upamo, da se bo narod tega zavedal in še pristrčnejše ljubil Avstrijo ter njega premilostljivega apostolskega cesarja od gnađe božje.

Dosedajno junaštvo in žrtve našega naroda — torej niso bile zaman — ker glejte, avstro-mažarski konzuli se že zanimajo za pse, in to ravno sedaj, ko se bližajo pasji dnevi, ko navadno drugi veliki državniki gredo na počitnice, a evo, vredni in dostojni konzuli naše ljube "domovine" pa proučujejo pasje vprašanje.

In prav je tako. On, ki je pasje ponižen, naj se peča s pasjim vprašanjem. Kadar bomo rešili pse, pa bomo gledali, kje jim dobimo kosti. Za narod bo pa skrbel ljubi Bog v nebesih.

IDEALI ZAVEZNIKOV

Primereno je, da navedemo nekoliko odstavkov od govo-

rov posameznih državnikov Anglije, Rusije in Francije, kati iz teh govorov se jasno vidi cilj in nameni zavezni-

kov. "Zavezniki se borijo za osvoboditve podjarmljenih narodov. Po zavezniški zmagi se mora človeštvo razvijati v slogi po vseh narodov, z vzgojo, naročnih težni. Po tej vojni ne sme biti nobenega potlačnega naroda več, niti nobene vladne klake." (Tako je govoril Mr. Appel v zbornici francoske akademije znanosti.)

"Mi smo složni v obrambi svobode vseh narodov, ki so tlačeni v Evropi." (Izjavil Cambon, francoski poslanik v Londonu.)

"Mi nismo potegnili našega meča iz držaja, ne da bi trezno prej premislili, in ne bomo prej vtačili meča v nožnico, dokler se pravice manjših narodov ne postavijo na čvrst temelj." (Govor Mr. Asquitha, angleškega ministra mornarice.)

"Mi želimo, da spremeni ta vojna mapo Evrope in sicer na temelju narodnosti v soglasju z željami prebivalstva." (Govor Mr. Churchilla, angleškega ministra mornarice.)

"Mi želimo, da ta vojna spremeni mapo Evrope tako, kakor narodi zahtevajo, in sicer na principu narodnosti, mi želimo svobodo narodov, edinstvo naroda in zmanjšanje oboroževanja. (Iz govora Mr. Churchilla, angleškega ministra mornarice.)

Razven zgorej omenjenih izjav, je dobro poznano mnenje Rusije napram Poljakom, in Jugoslovanom, kakor tudi številni izrazi srbske vlade.

Posebne vrste tobakarji so nekateri necivilizirani narodi. Himalajska plemena si delajo v sneg in led nekake male hodnike, napolnijo jih s tobakom, katerega zažgejo. Potem pa se vležejo na rob hodnikov in požirajo dim. Na podoben kompliciran način se naslanjajo prebivalci Vay Yorka v Avstraliji. Ti kade neke vrste ogromne cigare, nabašejo si namreč kakega poldrugi meter dolgi debeli izrtani kos bambusa s prav močnim tobakom ter kade to ogromno cigaro tako dolgo, da popadajo omočeni na zemljo. Žene v Paragvaju "čikajo" zeleno tobakovo listje. Posebno intimne prijateljice se počaščajo s tem, da si vzamejo čik iz ust ter ga založijo v klunček" spoštovane gospe posestnice. Mezopotamska plemena si izdelujejo posebno slaščico "buka", sestojajo iz tobaka, sode in vode. Dober tek!

PRINCE ALBERT

Grizenje je odpravljeno iz tobaka po patentiranem procesu, ko smo mnogo let preskuševali. Noben drug huhan ne more biti kot Princ Albert, ker noben drug izdelovalec ne more rabiti tega patentiranega procesa. — Pojdite v najbližjo prodajalno in kupite Prince Albert tobak, ker to je tobak, s katerim boste zadovoljni. P.A. se prodaja povsod v kositrenih škatlj. po 10c v vrečkah po 5c in tudi v eno in pol funtnih humdorjih.

R. J. REYNOLDS TOBACCO COMPANY, Winston-Salem, N. C.

Pohištvo na razprodaji

Fino pohištvo, kakor peči, preproge, ledenice, postelje, omare, vozički je sedaj na razprodaji pri The CLEVELAND FURNITURE CO. 5824 St. Clair Ave. Mi smo prisiljeni naše prostore nanovo predelati. Narediti moramo prostor za tesarje in zidarje, raditega moramo razprodati pohištvo.

Kuhinjske omare po . \$3.98
Železne postelje . \$2.00 do \$23.98
Peresa (fedri) . . . \$1.98 do \$6.95
Zimnice . . \$1.65 do \$10.98
Postelje iz medenine \$7.50 - \$32.50
Omare od \$5.98 do \$13.50

Če dosedaj niste kupili pohištva, pridite sedaj k nam in kupite po teh znižanih cenah.

ODPRTO ZVEČER.

Cleveland Furniture

COMPANY

5824 ST. CLAIR AVE.

Navadna napaka.

Tisoče Amerikancev trpi na prebavljalnih organih, kar povzroča zaprtje in druge neprijetne posledice. Večina teh trpečih dela isto napako to je, rabijo razne pilule in razna čistilna zdravila, ne da bi prej preiskali, če ta zdravila kaj koristijo ali škodijo. Vsako čistilno sredstvo, ki povzroči, da je telo slabo ali ga navaja k neprestani rabi drož, je škodljivo. Če trpite na zaprtju, rabite sredstvo, ki vam ne bo samo olajšalo položaja, pač v istem času utrdi prebavljalne organe. Tako sredstvo je:

TRINERJEVO AMERIŠKO GRENKO VINO

NAREJENO JE IZ RUDEČEGA VINA IN ZDRAVILNIH ZELIŠČ, JE ODVAJALNO, ZDRAVILNO IN AROMATIČNO, IN DAJE OLAJŠBO V SLUČAJU

zaprtja,
posledicah zaprtja,
neprebavnosti,
napetosti,
bolečin v odvajalnih organih,
želočnih boleznih,
nervoznosti in slabosti.

Uspeh tega zdravila je velik pri boleznih, ki izvirajo od zaprtja in splošne slabosti. Rabi naj se pri prvem pojavu nerednosti prebavljalnih organov.

CENA \$1.00. PO LEKARNAH.

JOSEPH TRINER,

IZDELOVALEC

1333-39 So. Ashland Ave.

Chicago, Ill.

Če vas nadleguje revmatizem ali nevralgije bolečine, poskusite Trinerjev liniment. Da takojšino olajšajo. Cena 25 in 50c, po pošti 35 in 60c.

Kako je šel Ignac Rogačar za delegata.

Cenjeni gospod redaktor! Vi, kakor redaktorski urednik, in kakor človek, ki v naše častnege napamet tiskane besede piše, vi kakor človek, katerega je milost božja obiljala, da lepo pri stolu sedite, skoz očala gledate... vi, kakor človek, ki vidi skoz ta očala, kako naši slavni regimenti v starem kraju slavno bežijo, da si hočejo skoro noge polomiti. Vi, ki ste videli, kako so pravoslavni Srbi se bolj slavno tirali naše katoliške regimente nazaj, vi, ki ste videli, kako so pravoslavni Srbi se bolj slavno tirali naše katoliške regimente nazaj, vi, ki vidite skoz očala, kako naš Franjo Josip postaja enak Filip Jakobu, kako ga Slovenci puščajo na cedilu, vi, ki vidite, kako se Franceljnova kraljevina razblinja kot mehur, vi, ki ste videli, kakor je sveti otač papež dal Italijanom 20.000 zlatnikov, da bi Italijani naše katoliške, naše Slovence, lažje postreljevali, vi tudi sigurno veste kot redaktorski urednik da so prezidenti sklicali konvencijo za Spicburg.

In ko so dali prezidenti ta order, tedaj se je Ignac Rogačar takoj začel pripravljati na konvencijo... Ze po noči je računal, kako se lepo vozi po Pullman kari iz Klivelonda do Spicburga, kako tam v Spicburgu vsi kričijo: Živijo o-o-o Ignac Rogačar! Živijo delegat! On se pa samo poklanja naokoli in "e ve, kaj bi naredil... En cajt drži roke v hlačnem žepu, en cajt si suhe popravlja, in pipl pa po štirih na njega gleda, njega Ignaca Rogačarja, delegata iz Klivelanda, ki bo vso Jednoto preuredil.

Lepo Ignac vse to zračunal. Več načrt je bil že gotov. On je že bil v Spicburgu, torej ve, kje je najlepši salun, in v katerem hotelu bo vzel rum, kaj če, Jednota bo vse plačala.

Je, je, gospod redaktor, Ignac je imel že vse to skisano, samo — izbran bi moral biti šele od svojega društva.

Toda za njega ni bil velik trubl. Koga družega pa bodejo ti bedaki pri društvu zbrali kot mene, ko sem v šapi formiran, in deset let že pri društvu! Ni boljšega človeka kot sem jaz. A oštija, mene bodo zbrali.

Pa da bi bil še bolj siguren, je začel hoditi Ignac po saloni, pa je tretal. Tam je dobil Ignac svojega sobrata, pa je lepo prišel k njemu in ga vprašal: "Kaj boš pil, France? Pivo!... Orajt!... Pa vzemi še eno visko! Ko je bartender prinesel drink, je začel Ignac: Vel, kaj ti misliš, France, za delegata!... Pametnega človeka moramo imeti za tak posel... Ali si že spil? Poklič še eno... Bom jaz plačal."

Moža moramo izbrati iz našega kraja. Kaj bomo mi kakšne Štajerce ali Goricijane pošiljali tja?... Ali nismo mi Kranjci, mi Šodraščani dosti pametni za to? Je, France, ti boš meni dal svoj glas?... Ti pa svojim doma na bordu povej, da sem jaz edini pameten človek, in da ne smejo štimat za nobenega družega kot za mene.

Pa to še ni bilo dovolj. Ignac je začel hoditi tudi po hauzih in je govoril: "Dober dan, bojsi! Kako pa kaj!... Kje je pa gospodinja? Ej, Mica, Mica, prinesi no vsakemu eno flašo pive, pa viske jim daj, če ima kdo božjo voljo, da jo pije!"

"Glej ga no, kaj je pa s teboj danes, Ignac, saj vendar nimaš godu, ali ti je morebiti mačka storila?" so kričali fantje, ker so dobili pijače.

"Ej, nič ni, nič ne veste, bojsi, vam bom pa jaz povedal. Jaz sem delegat, hočem reči kandidat, če bi me naše društvo poslalo."

"Je, je, res je," so odgovorili bojsi. "Slišali smo že, da naš. Tako je prav. Naj gre naš človek, naj se pokaže."

"Veste kaj, bojsi, jaz sicer nimam baš volje iti tja, toda me

ni je pri srečanju naše društvo in Jednota, kar jaz silno lajkam, jaz bom vse popravil, kar je hudega pri Jednoti. Naša pravila so za nič, moramo narediti boljša. Lahko nas je sram sedaj. Kako moremo z društvi naprej, če so pravila forating. Zato pa pravim: Nova pravila moramo narediti. Le pijte, bojsi, pijte! Janez, zakaj ne pijes! Pij!... Jaz tritam."

"Le pogledjte, bojsi, kakšno krivico imamo pri Jednoti. Ko eni umro, dobijo petsto za svojo kožo, drugi pa en tisoč. Ali je to pravica? Ali nismo vsi enaki? Ne, bojsi, to ni pravica. In centralizacijo imamo. Ali veste, kaj je to? Če bi imeli centralno centralizacijo vseh centralnih organov centrale, tedaj, ja, potem bi že bilo, toda sama centralizacija, ne, ta pa ni dovolj. Proti temu mora biti vsakdo je krščen na svetnika."

"In le pomislite, bojsi, koliko do, kdor ima kaj soli v glavi in mi plačujemo. Bog bi se nas usmilil, če bi njemu potožili. Člani pri društvu kričijo: Preveč je za plačati, toda mi pa dobimo komando, tako je konvencija sklenila. Zato pa delajo konvencije samo vsake tri leta. Zakaj ne bi bila konvencija vsakih šest mesecev, da se lahko popravi, kar je slabega, takoj? Tako bi bil jaz delegat, drugih šest mesecev pa ti, Tone, in tako bi vsi po vrsti prišli za delegate, tako sem pa že deset let v društvu pa še nisem bil delegat. Razumete, deset let, pa še ne delegat! Ali je to pravica? Oni bi radi videli, da bi bili mi teleta, toda jaz jim bom pokazal. Bodo že vedeli, kdo je to Ignac Rogačar, delegat. Jaz jim bom pokazal, kako se Jednota rona! Ne bodo me kupili kot so Franceta lansk leto. Denite roko na desna prsa, pogledjte me in zakričite: Živijo delegat Ignac Rogačar!"

"Živijo o-o-o" so kričali vsi, da so se jim žile napele. Pri volitvi pa Ignac ni bil bil zvoljen. Dan pred volitvami se je Ignac Rogačar tako napil, da je ležal na smrt bolan v svojem rumu. Poleg tega pa je dobil od svoje stare še nekaj bunk, in sumljivi rogovci so mu silili iz glave. In pri konvenciji potem se je pripetilo, da delegatje niso sprejeli konvencije iz treh let na šest mesecev, pač pa na štiri leta. Ko je Ignac Rogačar to slišal, je stopil iz društva. Vse njegove nade, da postane delegat, so splavale po vodi. Dejal je: Hudič me bo prej vzel, predno minejo štiri leta do prihodnje konvencije.

Značajna izjava

Jugoslovanski problem se rešuje tako kot napredujejo vojni dogodki. Kako se bo ta problem rešil, kako bodejo prišli nacionalni ideali do uresničenja, ta vprašanja zanimajo danes vse naše narodne duhove ter so predmet splošnega interesa. Vsak izmed nas skuša, da podeli temu velikemu narodnemu problemu čim najboljše rešitve ter da rešitev tako uredi, da je v soglasju z vsemi narodnimi potrebami. Naši javni delavci, državni, politični in vsa narodna inteligenca gre za tem, da pri reševanju narodnega problema upoštevajo najširše narodne želje. In ravno raditega, ker se trudimo, da naš narodni problem postavimo na najširšo osnovo, zato postaja ta problem bolj jedinstven in lahak. Reševanje tega problema je dobilo v zadnjem času gotove forme, in postalo je skoro skupno celumu našemu narodu. Brez dvoma je, da se bo ta proces izjednačenja tako nadaljeval, da bo ob koncu vojne jugoslovansko vprašanje imelo samo eno rešitev, in sicer najbolj obširno in najboljše rešitev, ki bo odgovarjala vsem narodnim potrebam.

Veliki narodni geniji so že naglaševali, kako oni pojmi reševanje jugoslovanskega vprašanja. Jugoslovansko vpra-

šanje se ne more drugače rešiti kot da se upoštevajo želje vsega naroda. In vprašanje se ne more drugače rešiti, kot da pride do skupnosti in zjedinenja celega jugoslovanskega naroda.

Ko je Avstrija naznanila Srbiji vojno, je govoril srbski ministrijski predsednik, Nikola Pašić v narodni zbornici o načinu vojne, katero vodi Srbija. Izjavil se je, da to ni vojna samo za ohranitev srbske neodvisnosti, pač pa tudi vojna za osvoboditev onih delov jugoslovanskega plemena, ki se danes nahajajo pod tujim gospodarstvom. Ali z drugimi besedami: To je vojna za zjedinenje jugoslovanskih narodov.

Ni preteklo dolgo časa od te izjave srbskega državnika, ko smo dobili še drugo, veliko bolj značajno. Izustil jo je srbski prestolonaslednik Aleksander, kateremu pač ni do prestola, pač pa veliko več do svobode Jugoslovancev. V pogovoru z ameriškim korespondentom H. Wood-om se je izjavil: Vojna, ki se je začela za ohranitev samostojnosti, postala je vojna za osvobodjenje in zjedinenje naših narodnih delov, naših bratov Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se še danes nahajajo pod avstrijskim gospodarstvom. — Ta izjava Aleksandra ima mnogo pomena, in iz nje je takoj videti, da je stvar, jako resna ter zasnovana jako dobro. Narodni voditelji, ki vodijo danes narod, so popolnoma edini v glavni točki: Popolno zjedinenje jugoslovanskih rodov, kajti vsi hočemo eno in isto, namreč popolno rešitev narodnega vprašanja.

"Mi se nadajamo, kadar nastopi mir, da bomo imeli osnovane pravice Srbov, Slovencev in Hrvatov v neodvisni državi, ki bo obstala iz Bosne, Hercegovine, Hrvatske, Dalmacije, Slovenije, Istre in starega srbskega kraljevstva nad Donavo, kar vse drži danes Avstrija v svojih krempljih. V tem teritoriju je 12.000.000 Jugoslovancev. In pri tem velikem na-

rodnem delu mora biti udeležen ves narod. Ves narod mora delati za svojo usodo, ves narod mora biti udeležen pri žrtvah in delu za popolno narodno svobodo.

Ne bo minulo dosti časa, pa bo ta ideja postala skupna lastnina vsega naroda. Se tekom tega boja bodejo prišli vsi narodni sloji do tega prepričanja. Vsi Jugoslovanci bodejo imeli v trenutku končnega rešenja jugoslovanskega problema en sam cilj, in volja naroda bo volja onih, ki bodejo odločevali na kongresu, ko se bo delal mir.

Za sedaj je pa glavna in najbolj važna zadeva, ki se tiče narodnih elementov, da imamo vsi enake ideje, in da vsi skupaj enako trdimo. In pri teh trditvah moramo tudi vztrajati. In če bomo tako skupno in enako delovali, tedaj bomo potegnili ves narod za seboj, ki bo videl, kako so voditelji složni in edini pri čistih narodnih idejah. Državniki in političarji, katerim je poverjena naloga, da sklepajo mir, bodejo videli edin narod, in skrbeli bodejo, da rešijo vprašanje tako kakor složnemu narodu najbolj ugaja.

Narodno delo za svobodo se sedaj vrši v glavnem v tej smeri. Vsi merodajni faktorji se trudijo, da ne zaidejo iz tega pota. Razni narodni odbori, aktivni državni in voditelji naroda skrbijo, da se ideja ohrani na tej višini.

Ko vemo za vse to, tedaj je izključen vsak strah, da bomo na potu zastali in da ne pridemo do cilja, ker narod naš ima najboljšo garancijo, da se bodejo njegove želje spolnile, in to garancijo dajejo izjave narodnih zastopnikov.

Nič dvomov, nič strahu, nič bojazni, jugoslovansko vprašanje se lepo razvija. Vsaka manjša vlada je že poučena o gibanju Jugoslovancev. Vsak narod, ki je hotel pridobiti nacionalno svobodo, je moral trpeti in mnogo žrtvovati. Vztrajni in značajni so dosegli

uspeh. Bodimo tudi mi vztrajni in značajni.

L. Smolaka.

Nemci v Rusiji. Glasom statističnih podatkov iz leta 1912. je bilo v tem letu na Ruskem 1 milijon 800 tisoč Nemcev. Izmed teh jih je prebivalo 1.720.000 v evropskih pokrajinah, 80.000 pa v azijskih. 25.000 Nemcev je živelo v mestih, ostali pa na deželi. V Petrogradu je število Nemcev znašalo 3% celokupnega mestnega prebivalstva. Največ Nemcev je bilo naseljenih v samarski guberniji, namreč 84%. 210.000 Nemcev je bilo zaposlenih v kmetijstvu in gozdarstvu, 90.000 v raznih obrti, 40.000 v roko-deltstvu, 25.000 pa v trgovini. Ruska statistika navaja med Nemci 12.000 učiteljev, 5500 lekarnarjev, 5000 uradnikov in 3000 umetnikov.

Bolgarski kralj Ferdinand — zopet sprejet v katoliško cerkev. Oficijozno glasilo Vatikana, rimski "Osservatore Romano", je prinesel poročilo, da je bolgarski kralj Ferdinand letos zopet prejel Katoliško velikanočno obhajilo. Kralj Ferdinand je bil svoj čas izobčen iz katoliške cerkve, ker je dal svojega sina prestolonaslednika Borisa pravoslavno krstiti. Ker je bil kralj sedaj zopet pri obhajilu, je seveda brez dvoma, da je izobčenje preklicano. Nemški listi pravijo, da ima neki nemški misijonar v Sofiji največjo zaslugo na tem. Kralj je torej katoliške vere, kraljica — rojena princezinja Reuss — protestantka, prestolonaslednik je pa pravoslaven.

Bogato dedščino zapušča trgovskim sirotam praškega okraja-te dni v Pragi umrl dr. František Heiner. Oporoka umirlega trgovca določa, da se naj njegovo, skoro 500.000 kron broječe premoženje varno naloži ter porabi čim bo naneslo na 1.000.000 kron, za ustanovitev "Zavoda Františka Heinerja za trgovske sirote."

SAMO ZA DESET DNIJ

KOLIKO KRAT

dobite priliko, da kupite fino železnino in orodje, hišno opravo, električne stvari in drugo po resnici znižanih cenah?

A. AURBACH, 5508-10 St. Clair Ave. vogal E. 55th Street

ima splošno veliko razprodajo sezonskega blaga, razprodaja se je pričela v torek, 29. junija ob 10.

IN SE NADALJUJE SAMO ZA DESET DNIJ.

Enake prilike ne dobite nikdar več, da nakupite blago, ki ga baš sedaj potrebujete. Ne stojte in pomišljajte, da vas mi varamo. Pridite k nam in prepričajte se o resnici naših besed. Spodaj je označenih nekaj cen, da dobite pojem, koliko si prihranite.

MREŽNATA VRATA: \$2.50 vredne, po..... \$1.65 \$1.75 vredne, po..... \$1.25 \$1.50 vredne, po..... 98¢ \$1.00 vredne, po..... 75¢ Travnato seme, jako fino 19¢ funt Ruberji za kompotne steklenice, 10c vredni po..... 7¢ ducat Sedeži za stole, vsake mere..... 7¢ Pero (feder) za kletko z veržico sedaj..... 3¢ Dober "putty nož"..... 8¢	BLAGO IZ ALUMINIJA PO SILNO ZNIZANIH CENAH: PRALNI KOTLI. St. 9. posebno solidni pralni kotli, cena \$1.50, sedaj..... 98¢ St. 8. posebno solidni pralni kotli, cena \$1.25, sedaj..... 89¢ ROLLER SKATES ZA OTROKE po znižanih cenah. Sekire vredne \$1.50, sedaj po..... 89¢ Žepni noži, 50-75-90 vredni, sedaj samo..... 35¢ Mesarski noži, 25-35-50c vredni, sedaj po..... 19¢ Vsi drugi noži po..... 9¢ Ščetice za brtje 15c vredne po..... 9¢ Brivske škarje, 2 vrst, 75c vredne po..... 29¢ Kuhinjski noži 10c vredni po..... 4¢	VRTNE CEVI ZA ŠKROPLJENJE: 50 čevljev 5ply 1/2 cev, \$5.00 vredna sedaj..... \$3.75 50 čevljev 5ply 3/4 cev, \$6.00 vredna sedaj..... \$4.25 Cevi prej 15c čevlji, sedaj..... 11¢ Cevi prej 14c čevlji, sedaj..... 9¢ Sekirice, 25c prej, sedaj..... 12¢ Šajtrge prej \$2.25, sedaj..... \$1.69 Mantli za plin 15c vredni, sedaj..... 7¢ 5 čevljev visoka lestev..... 49¢ 6 čevljev visoka lestev..... 59¢ GRANITNO BLAGO. Predmeti, ki so se prodajali po 75c, sedaj..... 12¢ Predmeti vredni prej 25c, sedaj po 7¢ ELEKTRIČNE STVARI: 75c avto svič..... 10¢ 16 sv. žarnice..... 9¢	Hylo žarnice, 60c vredne, sedaj po 32¢ Električni zvonci, 40c vredni, sedaj po..... 23¢ ELEKTRIČNI VETRNIKI: Sedaj imate priliko, da kupite enega: Velik premikajoč sapnik, garantiran, vreden \$22.50, sedaj po..... \$17.50 Velik, mirno stoječ sapnik, vreden \$18.50, sedaj..... \$14.50 Električne stvari prej po 75c, sedaj po..... 9¢ Prav gotovo se vam splača, da vidite te stvari. \$1.25 avtomatična svetilka..... 79¢ NAJRAZLIČNEJE ORODJE: Po cenah, kakor še nikdar poprej: Strojno kladivo 8 1/2-16-20 oz. vseh mer, po..... 47¢ Strojni rezalniki 3-4-5-6 sedaj po 38¢	Mizarske žage, prej \$1.50, sedaj 98¢ Posebno fina kladiva za žeblje prej 50c, sedaj..... 37¢ 6 čevljev dolgo ravnilo, 35c, sedaj 23¢ 15c ključavnice po..... 7¢ Ribiško orodje po vaši lastni ceni. Vse baseball priprave 25% znižane v ceni. Ptičje kletke eno četrtino cenejše. Noxal mazilo za pohištvo 50c vredno, sedaj po..... 29¢
STROJI ZA REZANJE TRAVE. \$3.25 vredni sedaj po..... \$2.69 \$3.00 vredni sedaj po..... \$2.48 MREŽNATA OKNA: 35c vredna sedaj po..... 22¢ 25c vredna sedaj po..... 18¢				Čistilec za medenino: 50c vreden, sedaj po..... 29¢ 40c vreden sedaj po..... 19¢ 25c vreden sedaj po..... 14¢ 15c vreden sedaj po..... 9¢ 10c vreden sedaj po..... 7¢ Poštne boxe, 60c vredne s ključem in ključavnico..... 37¢

A. AURBACH, 5508-10 ST. CLAIR AVE. BLIZU EAST 55. CESTE.

SAMO ZA DESET DNIJ

Kako bodo Nemci osvojili Ameriko leta 1921.

(Piše Jam. E. Langston.)

Nemci so naložili Bostonu tristo milijonov dolarjev vojne davka, in sicer bi morali Bostončani plačati vsak dan tri milijone. Dne 4. julija je šel oddelek Nemcev proti veliki banki, da preskrbi za plačilo. Vrata k blagajni so bila zaprta, in ker se ni nihče odzval, so Nemci vrata ulomili. Tu padel strel, in prvi nemški vojak, ki prestopi prag se mrtev zvrne na tla. Nemci so potem skupno sprožili, in ko se je dinal razkadi, opazijo nekega bostonskega bankirja, ki drži v rokah puško svojega očeta še iz meščanske vojne. Smrtno sovraštvo je videti zapisano v njegovih umirajočih očeh. Popolnoma sam je ta junaški Amerikaneček čakal v svoji privatni pisarni cele nemške armade, pripravljen, da umre za svoje pravice in svojo svobodo.

Stal sem z grofom Zeppelinom pri vratih krasne palače Mrs. John L. Gardner, ko je prišla novica o strašnem zločinu na morju v Boston. Nemški submarin U-68, ki je pljul ob obrežju države Maine, je potopil ameriško ladjo "Manhattan" največjo potniško ladjo na svetu, ko je hitela proti Bar Harbor pristanišču, kamor je bila namenjena s priprostimi potniki, ki sploh niso bili udeleženi v boju. Osemindvajseto in trindvajset moških, ženskih in otrok je potonilo na tej ladji. Nemci niso dali nobenega svarila, predno so potopili ladjo. Nikomur se ni dala prilika, da se reši, dasiravno je bilo na krovu stotine otrok, žensk in nevarnih potnikov. Nesreča je bila enaka strašni katastrofi parnika Lusitania, katerega so Nemci torpedirali leta 1915, le s to razliko, da je bilo na "Manhattanu" še enkrat toliko žrtev. Ameriški kapitan in vse moštvo je potonilo zajedno s potniki.

Utiš tega groznega zločina v Bostonu je bil silen. Nemški častniki in vojaštvo se je veselilo, da se je Nemcem posrečilo potopiti krasno ameriško ladjo s tolikimi človeškimi žrtvami. Toliko silneje pa je prizadela katastrofa ameriške državljanke v Bostonu. Bivši župan mesta, njegov sin, guverner in več drugih uradnikov je bilo med potopljenimi. Do očitnega upora sicer ni prišlo, kajti nemška pest je težko počivala nad mestom, in nihče se ni drznil dvigniti nad strašno rbijalec.

In to so Nemci tudi namestili. Kajti nemški general von Kluck, ki je dal 2. julija, 1915, po okupaciji Bostonu, sledeče sporočilo za moj časopis, katerega sem zastopal:

"Kdor hoče vojno hitro končati, mora naložiti ljudstvu kolikor mogoče veliko bremen. V moderni vojni mora biti slab sovražnik, kakor je Belgija ali Nova Anglija, ki je še veliko slabša kot je bila Belgija leta 1914, hipoma uničena. Le pomislite na krvoprelitje, ki bi vladalo v Connecticutu in Massachusetts, da nismo s strašno in grozno silo vse potlačili pred seboj! Države Nove Anglije so malo trpele, in ne bo dolgo časa, pa bo zopet vse v redu."

In v resnici, tekem enega tedna se je v Bostonu začelo zopet normalno življenje. Trgovine so se odprle, tovarne so delale, gledališča so bila polna. Posebno gledališča s premikajočimi slikami, kjer je bila Mary Pickford kot heroina, Charley Chaplin pa humorist. Nemški častniki so imeli dovolj zabave v pridobljenem mestu.

Kar se tiče prometa v pristanišču, so ladje prihajale in odhajale, le s to razliko, da so se mudile v pristanišču nemške bojne ladje z nemškimi zastavami.

Medtem sem dobil naročilo od mojega lista, da se pridru-

žim armadi generala Wooda, ki je prekoračil reko Delaware in prišel v Pennsylvanijo. Tu se je obupno boril z mnogo večjo armado generala Hindenburga. Dan pozneje, ko sem dospel k ameriški armadi, sem zvedel, da je prišel v Ameriko lord Kitchener, da je navzoč pri raznih bojih. Bil sem toliko srečen, da sem lahko prišel k njemu in se z njim pogovarjal o nemški okupaciji.

"Združene države so na istem mestu kot bi bila Anglija leta 1914, če ne bi imela močnega brodograja," je rekel lord Kitchener.

"Kako to?"

"Če bi nemška armada napadla Anglijo leta 1914," je odgovoril vojaški zvedenec Kitchener, "tedaj danes ne bi bilo več Anglije. Angleško brodograje je rešilo Anglijo. In kljub brodograju smo imeli teške čase. Potrebovali smo vsega — častnike, moče, uniforme, streljivo, topove, konje, sedla, vsega, prav vsega nam je bilo potrebno. Imeli smo samo brodograje."

Čuden sijaj se pojavi naenkrat na obrazu Kitchenerja, ko resno pristavi: "In še več kot to. Leta 1914 je bila Nemčija silno pripravljena, toda kar ji je največ koristilo, je bila nemška narodna zavest. Nemčija je bila sicer na napačni poti, toda zaupala je sama sebi. Te narodne zavesti nismo imeli v Angliji, in te narodne zavesti nimamo v Ameriki. Nemške mase, vsi do zadnjega moža, ženske in otroci, vsi so bili pripravljeni, da dajo zadnji vinar, zadnji kos kruha za svoje cesarstvo. V Angliji pa je bilo več sebičnosti in egoizma. Imeli smo delavske nemire, štrajke, problem pijače; in končno, kot je znano, smo bili prisiljeni, leta 1916, upeljati prisilno vojaško dolžnost. In ravno tako se bo zgodilo v Ameriki."

"Ali niste prepričani, da bodejo Združene države končno zmagale?"

Lord Kitchener se je obotavljal z odgovorom.

Ne vem. Nemčija je zasedla New York in Boston, in koraka sedaj proti Philadelphiji. Le pomislite, kaj to pomeni. New York je trgovsko središče vsega ameriškega naroda. Tesko si je misliti Združene države brez New Yorka."

"Toda Amerikanci si bodejo New York zopet osvojili, to je splošno mnenje povsod."

"Toda kako? Kdaj? Resnica je, da zapadno od Allegheny gor stanuje osemdeset milijonov ljudi, in nekega dne bi moral njih patriotizem, njih narodni duh premagati ošabnega Nemca. Toda ogromno delo bo to. Patriotizem sam še ne zadostuje. Bogastvo tudi ne zadostuje. Denar ne naredi vsega. Če bi Amerika mogla rabiti svoje bogastvo in neizmerne zaklade, tedaj bi Nemce prepodila teko enega tedna, ko so se izkrcali pri Long Islandu. Toda tedaj to ni bilo mogoče. Prej bi lahko pričakovali, da zlat rudnik v Alaski pomori paniko na Wall St."

Toda vrnimo se k vojnim dogodkom. Dne 18. junija proti večeru so ameriški zrakovolci sporečili, da je močna četa nemške infanterije, artilerije in konjenice zasedla mesto Bordentown v New Jersey, in da so se nemške čete že začele pripravljati, da zgradijo most preko reke Delaware. Vse je kazalo, da namerava Hindenburg prekoračiti reko Delaware prav na onem mestu, kjer jo je prekoračil George Washington, v historičnem letu 1776 General Wood je hitel s svojimi artilerijo, da napade sovražnika pri poskusu priti preko reke. Podpirale so ga štiri topničarke iz Philadelphije, ki so se nahajale v reki blizu omenjenega mesta. Kmalu so začele padati goste kroglice na sovražnikovo pozicijo. Nemci so živahno odgovarjali, in noč se je naredila prej, predno je bil boj odločen. Vsi smo pričakovali, da se v name drugega dne krvava bitka za gospodstvo reke. Nihče ni mislil, da nam je

Hindenburg nastavil le spretno past, da bi nas ujel.

Italija in Dalmacija

V uglednem londonskem listu "The Nation" je dne 29. maja izšel članek, katerega je spisal poznani prijatelj Slovanov, R. W. Seton Watson, in na ta članek bi radi opozorili naše čitatelje.

Ze enkrat prej smo omenili v našem listu o članku znamenitega angleškega pisatelja Arтура Evansa, ki ni samo pisatelj, pač pa tudi priznan učenjak v Angliji, ki vsako stvar prej dobi preučiti, predno napiše o njej kako razpravo. Pričakovati je bilo, da bo ta članek izval občno pozornost in dal angleškemu narodu priliko, da se še bolj pouči o naših razmerah in da se pridobi za naše narodne težnje, katerih cilj je: osvobodjenje jugoslovanskih krajev in narodov.

Ne smemo in ne moremo pričakovati in zahtevati, da bodejo naše težnje našle popolno in vsestransko razumljevanje in odobravanje, posebno ker vemo, da se nahajajo tudi med našim narodom ljudje, ki delajo z vsemi silami na to, da naš narod še nadalje v sužnjost obdrži; toda če se upljiva javnost požene za glavni del naših teženj, smo s tem že mnogo pridobili.

To je bilo potrebno za uvod članka R. W. Seton-Watsona, ki se glasi:

"Cenjeni urednik: V vašem listu ste na kratko omenili članek Arтура Evansa, ki je izšel v "Manchester Guardian" in se je tikal tajnega dogovora med Italijo in Anglijo. Kot olajševalna okolnost je bilo v onem članku omenjeno, da je bila tudi Srbija obveščena o tem tajnem razgovoru.

Brez obzira na to, ali je bila Srbija obveščena ali ne, pa zglede pogodba tako kot bi Srbija ne imela popolnoma ničesar zraven, in da pogodba tako spisa, da se bo žrtvoval velik del jugoslovanskih narodov tuji vlad. To se najbolje vidi iz besedila "Laške Zelene Knjige".

Glasom uradnih poročil in izjav v tej knjigi je Italija prvotno zahtevala od Avstrije za ceno svojega miru, nekatere dalmatinske otoke, (Vis, Hvar, Korčulo in Mljet) dočim je Italija tedaj, ko je obljubila zaveznikom pomoč, svoje zahteve povišala in zahtevala za sebe kopno zemljo in otočje severne Dalmacije, med njimi tudi mesta Šibenik in Zadar. In znamenja kažejo, da so zavezniki v načelu pristali na te zahteve.

Po tem načrtu bi pol milijona Hrvatov, Srbov in Slovencev v Dalmaciji, Istri in Goriski padlo iz roke ene tuje vlade v roko druge tuje vlade, ki ni nič manj pogibljiva za interese jugoslovanskih narodov kot prvotna vlada. Če se to zgodi, bi se samo razširil jez in povečalo sovraštvo med latinskimi in slovanskim narodom, in nadaljevala bi se ona zloglasna politika, ki je bila toliko let deviza avstrijske vlade: Razdeli in vladaj!

Če bi Italija v resnici dobila ono, kar išče, tedaj se ne bi samo Hrvatska ločila od Dalmacije, pač pa bi dobila popolno premoč nad samo Hrvatsko, kajti če ima Italija v svoji oblasti otoke, ima v rokah ključ hrvatskega primorja, posebno do Reke, kjer je glavni izhod iz Hrvatske na prosto morje.

Danes se ne govori več in ne dela za to, da dobi Srbija kak izhod na prosto morje, danes je edino rešitev jugoslovanskega vprašanja v tem, da se zjedini in osvobodi Slovence, Hrvate in Srbe. Vsaka druga rešitev tega vprašanja bi nosila v sebi kal nemira in bodočih vojsk.

Seveda se nudi danes še sto prilik, da bodejo državniki, ki odločujejo o usodi Italije, svoj položaj še ob pravem času

sprevideli in da bodejo ti državniki, upoštevajoč narodne principe, iskali prijateljstva s Srbijo, tako, da bo laški narod zjedinen v okvirju svojih mej, a Jugoslovonom se pripusti, da se osvobodijo in zedinijo.

Da pa razumemo italijanski položaj, moramo seveda priznati, da so Italijani okupirali gotove slovenske kraje, to pa radi tega, ker Italijani hočejo, da imajo nekaj v rokah za čas, ko se bo sklepalo o miru, tako da bodejo imeli priliko tirjati nekaj drugega kot za plačilo za ono, kar držijo v rokah.

Toda naj bo to kakor-koli dolžnost je vsakega pravega in poštenega državnika, da časno opozori Italijo, da ne naredi onih grehov in napak, katere je naredila Avstrija, in ki so Avstrijo pripeljali do tega, kar je danes. Med grehe Avstrije spada tudi ta, da je danes povišala Slovence, da potlači Hrvate, jutri pa je dvigala Hrvate, da je potlačila Slovence.

Na ta način se tolačijo tudi glasovi o trializmu, ki so prišli iz Dunaja, namreč, da se Avstrija razdeli na tri dele: Avstrija, Ogrska in Hrvatska. Na ta način bi se dalo Hrvatoma nekaj pravic, Srbi in Slovenci bi pa ostali v isti sužnjosti kot prej. To nima nobenega pomena in je nov udarec Jugoslovonom. Zatorej je najbolje o tem vprašati narodno voljo, in nima dvoma, da če se narodu pusti odločiti o tej stvari, da bi bil za združjenje, kakor trdijo tudi najboljši jugoslovanski možje, ki so sedaj v Londonu, in kjer se deluje za osvobodjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev. Sporazum med Italijo, Jugoslavijo in Rumunijo bi bilo edino trajno reševanje balkanskega vprašanja, in samo na tej podlagi se bo dal Balkan postaviti na trdno in zdravo gospodarsko podlago.

V slučaju pa, da Dalmacija, ali sploh kak jugoslovanski kraj pripade Italiji, je tak sporazum nemogoč.

K temu članku Watsona, je urednik lista "The Nation" pridal še sledečo opazko: Italijanski narod ima za seboj zgodovino, ki sprčuje, da je laški narod delil le na ta način svojo samostanost, da ni drugim narodom delal krivice. Zato se tudi mi skladamo z g. Watsonom, da se bo le tedaj mir na-

redil, če se urede države po nacionalnih principih.

Za nas so to tešilne in upanja polne besede.

Papeževa garda. Kakor znano, ima papež svojo posebno plemiško gardo, pri kateri "služijo" aristokratje klerikalnega mišljenja. Ti gardisti so seveda italijanski državljani in dolžni službovati v italijanski armadi. Toda vlada v Rimu je sedaj vse te gardiste oprostil od vojaškega službovanja, kakor je storila tudi švicarska vlada s tistimi švicarji, ki služijo kot vojaki pri papežu.

Recitiranje svetega pisma v sinagogi. Židovska občina v Charlottenburgu je hotela prideliti pobožnim židovskim dušam posebni užitek. Povabila je znano nemško igralko z Reinhartovega gledališča, Hedviko Wangelovo, da recitira v šarlotenburški sinagogi posebno krasna mesta iz starega zakona. — Recitacijski večer se je pričel ob velikanski udeležbi pobožnih židov, ki so strašno strmeli, ko je prišla Wangelova čitati iz — novega zakona. V sinagogi je nastal nemir, oglasili so se protesti in klici ogorčenja, toda Wangelova je le prenehala čitati sv. pismo, da prične pravcato pridigo, v kateri je pozivala žide, da se spreobrnejo in pokristjanijo. Ogorčenje je narasčalo, ljudje so zapuščali sinagogo, Wangelova pa je pridigala s povzdignjenim glasom naprej. Končno se je spomnil nekdo na orglje ter je zaigral propovednički nekaj krepkih koralov v fff. To je pomagalo. — Wangelovo so naznanili sodišču radi motenja vere.

Dušeci klorovi plini. Iz Pariza poročajo: Listi priobčujejo daljša poročila očitvecev o zadnjem nemškem sredstvu, neke vrste strupenega plina, ki ga spuščajo Nemci proti francoskim pozicijam. Francozi so opazili, da se v nemških strelskih jarkih pripravlja nekaj posebnega. V strelskih jarkih so napravili Nemci posebne odprtine. Nemci so počakali na ugoden veter ter so potem iz posebnih posod z močnim pritiskom spuščali pline. Ti plini so bili kakor se je dognalo, klorovi plini. Francoski vojaki so videli z začudenjem se valiti proti sebi gost črnkast dim, medtem

ko so Nemci izbrabili zmedo Francozov, zapustili strelske jarko, medtem ko je artilerija z vso silo obstreljevala francoske pozicije. Najsprednejši nemški vojaki so pokrili svoj obraz z nekako masko, ki jim je omogočala prekoračiti brez ovir nevaren pas plinov. — Celotno francosko časopisje razpravlja o tej porabi strupenih plinov pri nemški armadi, ter trdi, da se mora samo tem plinom pripisovati, da so se zavezniki umaknili. Zaveznikom pa se je pozneje posrečilo zopet pridobiti izgubljene pozicije, tako da Nemci niso imeli nobenega uspeha. Uporaba takih sredstev je nov dokaz za barbarstvo bojevanje Nemcev. Razven tega je v protislovju z vsemi pravili vojevanja in je, kakor trdi "Agence Havas", po določilih konference v Haagu, ki so se odobrili tako na Dunaju kakor v Berlinu, direktno prepovedano.

Čedno stanovanje, 3 sobe, se da v najem. 617 St. Clair ave.

Mož dobi takoj snažno in mirno stanovanje, s hrano vred. 1223 E. 61 St.

ZAHVALA.

Dr. Fr. Prešeren, št. 17. SDZ se uljudno zahvaljuje slavnemu občinstvu za obilen obisk javnega izleta, katerega je dr. priredilo 27. junija v Euclid. V prvi vrsti se moramo zahvaliti članicam dr. Napredne Slovenske SNPJ, ki so nam tako blagohotne pripomogle k sijajnemu uspehu.

Dr. France Prešeren.

ZAHVALA.

Spodaj podpisano društvo se iskreno zahvaljuje članicam dr. Carniola Hive, 493 ki so blagohotno postregle članom društva pri slavnostnem sprejemu novih članov 18. junija. Objednem se dr. zahvaljuje g. Josip Zeletu, za uslugo katero je skazal gl. predsedniku. Zahvaljuje se tudi John Grdini za brezplačno dvorano.

Dr. Carniola, 1288 KOTM

A. Gačnik tajnik.

ESTABLISHED 1879

RICHMAN'S DIRECT TO YOU

ALWAYS

WE FILL MAIL ORDERS

SEND FOR FREE SAMPLES

\$10

Samo dva profita, vaš in naš Nobenega posredovalca.

V vašo veliko korist

je, da pregledate obleke, katere toliko tisoč mož kupuje. Obleke, ki so se priljubile tisočim in tisočim ljudem, morajo biti nenavadne vrednosti in kvalitete.

Mi se nismo trudili, da bi siili te obleke ljudem - dajali nismo nobenih znamk, dani ali razpredaj - vedno ena cena tem oblekam.

Te obleke izdelujemo sami v naši tovarni že petindeset let, in jih lahko kupite v naših lastnih prodajalnah za ceno **\$10.00**

V sobotah odprto do 10. zvečer.

The Richman Bros. Co.
ONTARIO & PROSPECT.

PRED ČETRTIM JULIJEM

Prilpavite se za četrti julij kot smo mi pripravljene za vas.

Prilpavite se za počitnice, da jih bodele veseli. Obleke, športno blago. — Ta velikanska trgovina je pripravljena kot vedno v vseh svojih 82 oddelkih.

Nizke čevlje \$2.50

250 vzorcev.

White Sea Island beli nizki čevlji s Cuban Louis petami, fini podplati. Naprodaj v oddelku **\$2.50** za čevlje, II. nadstropje za.....

ZENSKI NIZKI ČEVLJI

Razni vzorci po \$3.50

Ducate čevljev, najbolj sezonskih, patent usnje, razne barve, vse mere, posebna vrednost po..... **\$3.50**

ZENSKI BELI "BOOTS" \$3.00

Beli canvas čevlji, fini podplati, Goodyear pete, vse mere in širčine za..... **\$3.**

Deške obleke in oprave:

Deške "Beach Cloth" obleke, Norfolk moda, plašasovi in žepi, zajedno z dvema paroma hlač, mere 6—16 let, **\$3.95**

Deške pralne obleke, Oliver Twist vzorci, fine barve, mere 2—7 let, posebna cena 49c **49c**

Deške suknjene hlače polnega izdelka, kašmirke, chevriots in druge, mere 6—17 let, \$1.50 vredne **89c**

Deške bluze z rokavniki, dolgi ali vojaški ovratniki, fino blago, mere od 6—16 let po **55c**

Trpežni ženski klobuki.

Se ne more strgati, se lahko zvije in nosi v žepu. Za na deželo, ribji lov, tennis ali avtomobil — za vse prilike. Naprodaj: Millinery Dept. 2. nadst. in posebna cena v soboto **49c**

Posebnost v čevljah. Basement.

Otročje 75c bele sandale, mere 2—5, po.... **49c**

Otročji \$1.25 beli čevlji, mere 8½-11 po.... **98c**

Otročje bele sandale, mere 5—8, po.... **79c**

Ženski beli čevlji, \$2.00, v soboto po.... **\$1.00**

Otročji \$1.75 pat. us. čevlji, mere 8½-11 **\$1.29**

Dekličji \$2.00 čevlji, mere 11½—2 po.... **\$1.49**

Moška oprava za 4. julija:

Moške športne srajce \$1.00 in \$1.50

Oxford in čiste srajce s skupnim ovratnikom, za golf, tennis in drugo po **\$1.00 in \$1.50**

Moške svilene nogavice 50c. Čisto bele, sezonske svilene nogavice po..... **50c**

Moške \$1.00 union suits po 69c

Moške atletične union suits, fina izbira vzorcev, popolnoma pristojne \$1.00 vredni, po... **69c**

The May Co.

Izrežite in oddajte komu v trgovini:

Please Direct Bearer to Foreign Dept.